

RØDLISTEDE PLANTER

i Vordingborg Kommune

RØDLISTEDE PLANTER I VORDINGBORG KOMMUNE

Rapporten er udarbejdet af Eigil Plöger, AGLAJA, for Vordingborg Kommune 2018.

Redigering:

Eigil Plöger (AGLAJA), Paul Debois og Carsten Horup (Vordingborg Kommune)

Tak til:

Torben Hviid, Søren Grøntved Christiansen og Martin Vestergaard for gennemlæsning og kommentarer til artsvalg.

Fotos:

Fremgår under de enkelte fotos i rapporten.

Anvendte forkortelser: CHB = Carsten Horup Bille, AJ = Anne Jind (AGLAJA), EP: = Eigil Plöger.

Tryk:

PRInfoParitas A/S. Oplag: 250 stk. ISBN 978-87-970088-3-6

Licenser:

Data fra www.fugleognatur.dk er benyttet i henhold til licens A08/2014.

Forside-fotos:

(CHB). Horndrager (ø.tv.), Leverurt (ø.th.) og Strand-Nellike (n.tv.), Blåtoppet Kohvede (n.th.).

Vordingborg Kommune

Østergårdstræde 1A

4772 Langebæk

RØDLISTEDE PLANTER

I VORDINGBORG KOMMUNE

**Vordingborg Kommune
2018**

INDHOLDSFORTEGNELSE

FORORD	7
SAMMENFATNING	9
1. RØDLISTEN.....	11
1.1 KATEGORIERNE	11
1.2 KRITERIER FOR UDVÆLGELSE	13
1.3 SÆRLIGE KOMMUNALE INTERESSEARTER	14
2. NATURTYPER OG PLEJEBEHOV.....	16
2.1 NATURTYPER	16
2.2 PLEJEBEHOV.....	18
3. HANDLEPLAN.....	21
4. SKI-LISTEN.....	22
4.1 LÆSEVEJLEDNING	22
4.2 ARTSGENNEMGANG	23
AGER-KOHVEDE, LC	23
ALMINDELIG MÅNERUDE, NT	24
BAKKE-GØGELILJE, NT	25
BAKKE-STILKAKS, VU	26
BJERG-PERIKON, LC	27
BLÅTOPPET KOHVEDE, VU.....	28
BREDBLADET KÆRULD, VU	29
DRUE-GÅSEFOD, LC	30
DYNDURT, CR	31
ENBLOMSTRET FLADBÆLG, LC.....	32
ENG-BYG, NT.....	33
ENG-ENSIAN, VU	34
ENG-GULDSTJERNE, VU	35
ENG-HEJRE, NT	36
ENG-KLASESKÆRM, LC	37
ENG-TROLDURT, NT.....	38
FESTGRÆS, LC	39

FINGER-LÆRKESPORE, VU	40
FINGER-STAR, LC	41
HORNDRAGER, NT	42
HVAS AVNEKNIPPE, LC.....	43
HVIDGUL SKOVLILJE, NT.....	44
HØST-STAR, DD	45
HÅRFIN VANDAKS, VU	46
KANTET KOHVEDE, VU.....	47
KEGLE-LIMURT, LC.....	48
KNOPNELLIKE, VU	49
KNÆLÆBE, CR	50
KONGEBREGNE, VU.....	51
KORALROD, VU	52
KOST-NELLIKE, VU	53
KÆR-FLADBÆLG, NT	54
KÆR-FNOKURT, NT	55
LANCET-SKEBLAD, DD	56
LANGBLADET BAKKETIDSEL, NT	57
LANGKLASET VIKKE, LC	58
LANGSTAKKET VÆSELHALE, VU	59
LEVERURT, NT.....	60
LIDEN GULDSTJERNE, DD	61
LIDEN SNEGLEBÆLG, VU	62
LIDEN STEFFENSURT, DD.....	63
LIDEN VANDARVE, DD	64
LIGGENDE POTENTIL, DD.....	65
LOPPE-STAR, VU	66
LYNG-SILKE, DD	67
LØGURT, VU	68
MANGEBLOMSTRET RANUNKEL, NT.....	69
MOSE-TROLDURT, VU.....	70
MYGBLOMST, CR.....	71
NIKKENDE FLITTERAKS, NT	72
NIKKENDE HULLÆBE, LC	73
NORDLIG LUND-FLADSTJERNE, DD	74
PLETTET GØGEURT, DD	75
PLETTET KONGEPEN, VU.....	76
PRIKLÆBET GØGEURT, NT	77
PUKKELLÆBE, EN	78
RANK FRØSTJERNE, DD.....	79
RANK HJØRNEKLAP, NT	80
RUNDBLADET SOLDUG, LC.....	81
RÆVE-STAR, NT	82
RØD HULLÆBE, NT.....	83
RØD SKOVLILJE, VU.....	84
SALEP-GØGEURT, EN	85
SAMEL, LC.....	86

SANDKARSE, LC	87
SAND-ROTTEHALE, LC	88
SEKSRADET STENURT, VU.....	89
SKOV-RØRHVENE, VU	90
SKOV-VIKKE, NT	91
SLANK BLÆREROD, DD	92
SMALBLADET HAREØRE, NT.....	93
SNYLTEROD, NT.....	94
SOLØJE-ALANT, LC.....	95
SORT FLADBÆLG, NT.....	96
SORT RÆVEHALE, CR.....	97
SPIDSHALE, NT	98
STILKET KILEBÆGER, NT	99
STOR FRYTLE, DD.....	100
STOR GØGEURT, LC.....	101
STORBLOMSTRET HULLÆBE, NT	102
STRANDBO, VU	103
STRAND-KRAGEKLO, LC	104
STRAND-LOPPEURT, LC.....	105
STRAND-MANDSTRO, LC.....	106
STRAND-NELLIKE, LC.....	107
STRAND-RØDTOP, VU	108
STRAND-SIV, LC.....	109
STRAND-STENKLØVER, NT.....	110
SUMP-HULLÆBE, NT	111
SUMP-NÆLDE, NT	112
SVÆRD-SKOVLIJE, EN.....	113
SVØMMENDE SUMPSKÆRM, VU	114
SØPRYD, VU	115
TANGURT, NT	116
TARMVRID-RØN, LC.....	117
TRINDSTÆNGLET STAR, NT	118
TYKBLADET FLADSTJERNE, DD.....	119
TÆTBLOMSTRET HINDEBÆGER, LC.....	120
VANDPORTULAK, NT	121
VIBEFEDT, VU	122
VILD SELLERI, LC.....	123
VÅR-FLADBÆLG, LC.....	124
VÅR-POTENTIL, LC.....	125
VÅR-ÆRENPRIS, DD.....	126

5. REFERENCER..... 127

BILAG 1. SKI-LISTE..... 128

FORORD

En række dyr og planter er gennem tiderne forsvundet fra Danmark, og en række arter er i fare for at forsvinde i fremtiden. Rødlister er den fælles internationale betegnelse for lister over disse dyre- og plantearter.

Danmark har sammen med de øvrige EU-lande forpligtet sig til at standse nedgangen i den biologiske mangfoldighed – også kaldet biodiversitet.

Her har Vordingborg Kommune også en rolle. For at kunne gøre den bedst mulige indsats for de rødlistede arter er viden om, hvor arterne er, hvor truede de er på lokaliteterne, og hvilke tiltag, der kan gøres for at sikre arternes overlevelse, et afgørende element.

I Vordingborg Kommune findes der plantearter, som har få voksesteder i Danmark eller arter, der har en væsentlig del af deres udbredelse i kommunen. Uanset rødlistestatus er det derfor af afgørende betydning, at vi retter et særligt fokus på disse arter. I denne kommunale rødliste har vi samlet de vigtigste – vi kalder dem for ansvarsarter – eller SKI-arter: Særlige Kommunale Interessearter. Rapporten bygger videre på Storstrøms Amts plante-rødlister fra henholdsvis 1999 og 2006.

Rapportens forfatter angiver en række forslag til indsatser for de enkelte arter. Formålet er at kunne prioritere og målrette indsatsen inden for de rammer, hvor kommunen kan agere og gøre en forskel. Rapporten indeholder derfor også en handleplan. Handleplanen er udarbejdet af Vordingborg Kommune, og angiver hvordan kommunen vil prioritere sin indsats.

Rapporten er udarbejdet for Vordingborg Kommune af Eigil Plöger, AGLAJA.

Det er håbet, at denne rapport kan medvirke til at fremme forståelsen for - og bidrage til bevarelse af de sårbare og sjældne vilde planter i Vordingborg Kommune.

Vordingborg Kommune
Byg, Land og Miljø.
December 2018.

SAMMENFATNING

Vordingborg Kommune har udarbejdet en rødliste for planter med voksested i kommunen. Rødlisten indeholder beskrivelser af de mest sårbare og sjældne plantearter i Vordingborg kommune.

Rødlistevurderingen tager udgangspunkt i den tidligere regionale rødliste udarbejdet af Storstrøms Amt i 1999, senest revideret i 2006 samt i ATLAS FLORA DANICA (AFD¹). Oplysninger om arternes udbredelse og status i kommunen er suppleret gennem tilgængelige data i offentlige og private databaser, kommunens § 3-besigtigelser og fund gjort af forfatterne og andre bidragsydere. Endelig indgår fundoplysninger fra en systematisk gennemgang af kommunens strandenge med opstart i 2016.

Der er udarbejdet en liste over Særlige Kommunale Interessearter, SKI-arter. Denne liste indeholder i alt 105 plantearter, hvoraf 63 er rødlistede.

- 4 arter er rødlistevurderet til kritisk truet, CR
- 3 arter er vurderet til truet, EN
- 26 arter er vurderet til sårbar, VU
- 30 arter er vurderet til næsten truet, NT

Derudover indgår to ikke-rødlistede kategorier.

¹ AFD er en landsdækkende atlasundersøgelse af Danmarks karplanter, som blev gennemført i perioden 1991-2013 af Dansk Botanisk Forening og Københavns Universitet med støtte fra Aage V. Jensens Naturfond. Projektet inddelte landet i 2230 5 x 5 km-ruder, hvoraf 1300 blev undersøgt grundigt. Fundene blev stedfæstet med 100 meters nøjagtig og for hvert fund blev voksestedstypen noteret. For et udvalg af arter, som var

- 27 arter er vurderet til ikke truet, LC
- 14 arter er vurderet til at have utilstrækkelige data, DD, til at foretage en rødlistevurdering. Flere af disse arter har været rødlistevurderet i amtets rødliste.

I listen over SKI-arter er udover de rødlistede arter også inkluderet ansvarsarter, AA. Dette er arter med snæver national eller regional udbredelse. En væsentlig del af den nationale eller regionale forekomst af disse arter findes i Vordingborg kommune. I alt 46 arter er vurderet til at være ansvarsarter for kommunen. Heraf er 16 vurderet til ikke at være truet, LC, i kommunen.

De mange arter, der er medtaget i denne rødliste, er dels et udtryk for, at kommunen rummer en stor rigdom af sjældne naturtyper og dels, at naturtyperne er sjældne på landsplan. Derudover er mange af kommunens naturlokaliteter i en god naturtilstand.

Bl.a. udmærker Vordingborg Kommune sig ved at have nogle nationalt enestående botaniske lokaliteter på primært naturtyperne kalkrige overdrev og kalkrige løvskove. En stor del af SKI-arterne vokser i disse naturtyper. Med 23 orkidé-arter ud af ca. 50 arter i Danmark kan kommunen betegnes Danmarks bedste orkidé-kommune. Særligt skovorkidéerne, Stor Gøgeurt og Horndrager er

nationalt eller regionalt sjældne, blev der endvidere optalt bestandsstørrelse og registreret trusler mod bestanden. Arter eller artsgrupper, der er vanskelige at bestemme, blev indsamlet og belæggene bestemtes af ekspert. Samlet blev der i projektet gjort mere end 1 million plantefund.

trækplastre som hvert år trækker mange besøgende til overdrevene og skovene på Møns Klint. De fleste gode naturlokaliteter har lang kontinuitet, men fx på Hundevæng Overdrev på Møns Klint, der for få år siden var brakmark, fandtes i 2017 op mod 250.000 blomstrende orkidéer; primært Skov-Gøgelilje.

Artsrigdommen på Møn og også Bogø afspejles i, at der på disse to store øer er fundet ikke mindre end 84 af SKI-listens i alt 105 arter.

Udover kalkoverdrev og løvskove på kalk rummer kommunen nationalt enestående og meget udstrakte strandenge. Her findes bl.a. arter som Eng-Klaseskærm, Drue-Gåsefod, Eng-Byg, Smalbladet Hareøre, Sort Rævehale, Spidshale, Stilket Kilebæger, Strand-Loppeurt, Strand-Rødtop, Tangurt, Tætblomstret Hindebæger og Vild Selleri. Hovedparten af disse arter har en udpræget sydøstlige udbredelse i Danmark, og strandengene i kommunen rummer en væsentlig del af de danske bestande.

Ikke blot Møn skiller sig ud på det botaniske danmarkskort. Strandengene på Hyltemade på Svinø, Sydsjælland, udgør den ene af de to mest artsrige strandengslokalteter i Danmark.

I kommunen findes regionalt værdifulde rigkær, hvor der i de græssede - udover en

rigdom af orkidéer - også vokser karakteristiske, iøjnefaldende og sårbare arter som Eng-Troldurt, Festgræs og Leverurt samt sjældne starter; bl.a. Loppe-Star og Trindstænglet Star. I andre typer af moser eller tilgroede rigkær findes Hvas Avneknippe, Kær-Fladbælg, Løgurt og Sump-Nælde.

På Knudshoved Odde på Sydsjælland og på Ulvshale på Møn findes en række overvejende næringsfattige naturtyper i form af klitter, strandvolde, heder og sure enge samt enekrat, hvoraf flere er dynamiske og naturligt lysåbne. Her findes arter, der kan være almindelige i andre dele af landet, men som i Vordingborg Kommune har ganske få voksesteder. Det drejer sig fx om Bakke-Gøgelilje, Mose-Troldurt, Rundbladet Soldug, Svømmende Sumpskærm, Søpryd og Vandportulak.

Som et kuriosum skal fremhæves, at Vordingborg Kommune tillige er landets bedste "Kohvede-kommune". Her findes fire af landets fem Kohveder - Almindelig Kohvede, Ager-Kohvede, Blåtoppet Kohvede og Kantet Kohvede. De tre sidstnævnte er sjældne og er medtaget i denne rødliste.

Figur 1. Hyltemade strandenge, nord for Avnø (Foto CHB).

1. RØDLISTEN

1.1 KATEGORIERNE

Den kommunale rødliste tager udgangspunkt i den regionale rødliste, der blev udarbejdet af Storstrøms Amt (seneste revision 2006) og i den danske rødliste fra 2010. Den danske rødliste er en fortegnelse over de danske plante- og dyrearter, der er rødlistevurderet. I den seneste version fra 2010 er rødlistevurderingen foretaget efter retningslinjer udarbejdet af den internationale naturbeskyttelsesorganisation (IUCN).

Desuden indgår den danske gulliste fra 1997. Gullisten, der fortsat anvendes, blev udarbejdet sammen med den daværende rødliste, og er en oversigt over plante- og dyrearter, som er i tilbagegang, men dog stadig er så hyppige, at de ikke er optaget på rødlisten (kategori X: opmærksomhedskrævende arter) samt arter, som Danmark i international sammenhæng har et særligt ansvar overfor (kategori A: nationale ansvarsarter). Såvel rød- og gullisten fra 1997 samt den regionale rødliste fra 2006 er udarbejdet efter andre og mindre objektive kriterier end IUCN-kriterierne, der blev udarbejdet i 1994.

Tidligere var det kun de sjældne og truede arter, som var optaget på rødlisten, men i det nuværende system er alle plante og dyrearter henført til en kategori. For en del grupper indebærer dette dog, at den største andel af arterne tilhører grupperne DD (utilstrækkelige data) eller NA/NE (ikke bedømte arter).

Det samlede artsudvalg, der er medtaget i den kommunale rødliste, kaldes **Særlige Kommunale Interessearter**, forkortet til SKI-arter, se listen i Tabel 1.

Følgende rødlistekategorier indgår:

- **Forsvundet, RE** (regionally extinct): denne kategori omfatter arter, der formodes at være forsvundet fra kommunen
- **Kritisk truet, CR** (critically endangered): til kategorien er henført arter, når der er en meget stor risiko for, at de vil uddø i nær fremtid
- **Moderat truet, EN** (endangered): omfatter arter, der er i meget stor risiko for at uddø fra kommunen, uden at de opfylder kriterierne for at være kritisk truet
- **Sårbar, VU** (vulnerable): her er tale om arter, der ikke opfylder kriterierne for at være kritisk eller moderat truet, men hvor der på langt sigt er en risiko for, at arten vil uddø
- **Næsten truet, NT** (near threatened): omfatter den sidste af de egentlige rødlistekategorier og rummer arter, der ikke er inkluderet i en af de tre førstnævnte kategorier, men som er tæt på at opfylde kriterierne for sårbar

Følgende ikke-rødliste kategorier indgår:

- **Ikke truet, LC** (least concern): denne kategori rummer arter, hvor der er tilstrækkelig mængde data til at vurdere, at arten ikke opfylder kriterierne til at være rødlistet
- **Utilstrækkelige data, DD**, (data deficient): her er tale om arter, hvor der ikke er tilstrækkelige data om udbredelse eller bestand til at vurdere deres status. Arterne kan således reelt tilhøre en af ovenstående rødlistekategorier.

Det skal bemærkes, at for en del arter i kommunen foreligger der udelukkende (eller langt overvejende) ældre angivelser af arterne, dvs. fra før 2010. I praksis er mange af disse fund fra før årtusindskiftet. For de arter, hvor hovedparten af fund ligger før 2010, er data vurderet som utilstrækkelige til at vurdere status på, og der er da angivet "DD" i tabellen.

Ansvarsart, AA: denne kategori omfatter arter, der var opført på den gamle "Gulliste 1997" som national ansvarsart. Desuden omfatter den arter, hvor Vordingborg Kommune rummer en væsentlig del af bestanden i regionen, dvs. det tidligere Storstrøms Amt.

Ansvarsarterne er en væsentlig kategori og afspejler i høj grad arter med snæver national eller regional udbredelse. Vordingborg kommunen er rig på strandenge, overdrev på kalk og løvskov på kalk. Hovedparten af naturområderne har høj kvalitet og lang kontinuitet og derfor optræder der mange arter fra disse naturtyper på SKI-listen. Flere af

arterne er kommunale eller nationale ansvarsarter, uden at de samme arter nødvendigvis er vurderet som rødlistet nationalt eller lokalt (dvs. i kommunen).

Rødlistevurderingen af arternes status i Vordingborg kommune følger ikke IUCN-retningslinjerne. I den kommunale rødlistevurdering tages der udgangspunkt i følgende, delvist subjektive parametre for de enkelte arter. Parametrene, der ikke er søgt kvantificeret eller inddelt i kategorier, er:

- hvor godt er kendskabet til arten i kommunen
- antallet af bestande af arten og størrelsen af disse bestande
- typen af voksesteder og tilstanden på voksestederne
- endelig indgår også artens status i regionen og/eller på landsplan.

I listen over SKI-arter (Tabel 1) er medtaget status fra den regionale rødliste udarbejdet af Storstrøms Amt med seneste revision i 2006. Følgende kategorier/betegnelser er anvendt i denne liste:

Rødliste kategorier:

Ex: forsvundet

E: akut truet

V: sårbar

R: sjælden

Andre kategorier:

X: opmærksomhedskrævende

A: nationale ansvarsarter

SRI: arter af særlig regional interesse

1.2 KRITERIER FOR UDVÆLGELSE

I udvælgelsen af SKI-arter er der medtaget arter efter følgende nedenstående kriterier:

- arter, der er på den nationale rødliste med kategorierne NT, VU, EN, CR
- arter med sydøstlige udbredelse, når mindst 1 af 15 AFD-fund er gjort i Vordingborg Kommune
- sjældne arter i kommunen med stor indikatorværdi og/eller formidlings-værdi og som ikke nødvendigvis opfylder et af ovenstående kriterier. Det vil med andre ord være arter, som udmærket kan være relativt almindelige i andre dele af Danmark, men af den ene eller anden årsag har meget få voksesteder i kommunen. Eksempler på disse er Plettet Gøgeurt, Rundbladet Soldug og Vibe-fedt.

Figur 2 Kalkoverdrev på Østmøn med blomstrende Hvidtjørn. (Foto CHB).

1.3 SÆRLIGE KOMMUNALE INTERESSEARTER

Art	Røddlistestatus		
	Vordingborg Kommune 2018	Nationalt 2010	Storstrøms Amt 2006
Kritisk truede arter, CR			
Dyndurt	CR	EN	V
Knælæbe	CR	CR	E
Mygblomst	CR	EN	E
Sort Rævehale	CR	NT	R(A)
Moderat truede arter, EN			
Pukkellæbe	EN	EN	V
Salep-Gøgeurt	EN	LC	VU
Sværd-Skovlilje	EN	EN	V(A)
Sårbare arter, VU			
Bakke-Stilkaks	VU	LC	Ex
Blåtoppet Kohvede	VU	VU	VU
Bredbladet Kæruld	VU	NT	Ex
Eng-Ensian	VU	LC	V (A)
Eng-Guldstjerne	VU	LC	X (A)
Finger-Lærkespore	VU	LC	R(A)
Hårfin Vandaks	VU	EN	E
Kantet Kohvede	VU	VU	VU
Knopnelleke	VU	LC	V
Kongebregne	VU	LC	NT
Koralrod	VU	NT	SRI
Kost-Nelleke	VU	VU	E
Langstakket Væselhale	VU	VU	ej med
Liden Sneglebælg	VU	NT	R
Loppe-Star	VU	LC	SRI
Løgurt	VU	LC	R(A)
Mose-Troldurt	VU	LC	SRI
Plettet Kongepen	VU	VU	ej med
Rød Skovlilje	VU	EN	R(A)
Seksradet Stenurt	VU	EN	E(A)
Skov-Rørhvene	VU	LC	ej med
Strandbo	VU	NT	EX
Strand-Rødtop	VU	LC	X(A)
Svømmende Sumpskærm	VU	LC	R
Søpryd	VU	LC	R
Vibefedt	VU	LC	V
Næsten truede arter, NT			
Almindelig Månerude	NT	LC	X
Bakke-Gøgeilje	NT	NT	X
Eng-Byg	NT	LC	SRI
Eng-Hejre	NT	VU	V
Eng-Troldurt	NT	LC	V
Horndrager	NT	VU	R(A)
Hvidgul Skovlilje	NT	NT	R(A)
Kær-Fladbælg	NT	LC	V
Kær-Fnokurt	NT	LC	R (A)
Langbladet Bakketidsel	NT	NE	R(A)
Leverurt	NT	LC	R
Mangeblomstret Ranunkel	NT	VU	ej med
Nikkende Flitteraks	NT	LC	ej med
Priklæbet Gøgeurt	NT	EN	ej med
Rank Hjørneklap	NT	NT	R(A)
Ræve-Star	NT	LC	R
Rød Hullæbe	NT	VU	R(A)
Skov-Vikke	NT	LC	ej med
Smalbladet Hareøre	NT	LC	SRI
Smalbladet Hareøre	NT	LC	SRI
Snylterod	NT	LC	ej med
Sort Fladbælg	NT	LC	SRI

Art	Rødlisterstatus		
	Vordingborg Kommune 2018	Nationalt 2010	Storstrøms Amt 2006
Næsten truede arter (fortsat), NT			
Spidshale	NT	LC	R
Stilket Kilebæger	NT	LC	SRI
Storblomstret Hullæbe	NT	VU	V(A)
Strand-Stenkløver	NT	LC	SRI
Sump-Hullæbe	NT	LC	SRI
Sump-Nælde	NT	LC	R(A)
Tangurt	NT	LC	R(A)
Trindstænglet Star	NT	LC	ej med
Vandportulak	NT	LC	R
Ikke truede arter, LC			
Ager-Kohvede	LC	LC	X (A)
Bjerg-Perikon	LC	LC	SRI
Drue-Gåsefod	LC	LC	SRI
Enblomstret Fladbælg	LC	VU	E
Eng-Klaseskærm	LC	LC	SRI
Festgræs	LC	LC	SRI
Finger-Star	LC	LC	SRI
Hvas Avneknippe	LC	LC	SRI
Kegle-Limurt	LC	NA	ej med
Langklaset Vikke	LC	LC	SRI
Nikkende Hullæbe	LC	LC	SRI
Rundbladet Soldug	LC	LC	SRI
Samel	LC	LC	SRI
Sandkarse	LC	LC	R(A)
Sand-Rottehale	LC	LC	ej med
Soløje-Alant	LC	LC	SRI
Stor Gøgeurt	LC	NT	R(A)
Strand-Krageklo	LC	LC	SRI
Strand-Loppeurt	LC	LC	X
Strand-Mandstro	LC	LC	SRI
Strand-Nellike	LC	LC	SRI
Strand-Siv	LC	LC	SRI
Tarmvrid-Røn	LC	NT	R
Tæt blomstret Hindebæger	LC	LC	SRI
Vild Selleri	LC	LC	X(A)
Vår-Fladbælg	LC	LC	SRI
Vår-Potentil	LC	LC	SRI
Arter med utilstrækkelige data, DD			
Høst-Star	DD	LC	ej med
Lancet-Skeblad	DD	NT	ej med
Liden Guldstjerne	DD	LC	SRI
Liden Steffensurt	DD	NT	SRI
Liden Vandarve	DD	LC	SRI
Liggende Potentil	DD	LC	SRI
Lyng-Silke	DD	VU	E
Nordlig Lund-Fladstjerne	DD	LC	SRI
Plettet Gøgeurt	DD	LC	SRI
Rank Frøstjerne	DD	LC	SRI
Slank Blærerod	DD	LC	SRI
Stor Frytle	DD	LC	SRI
Tykbladet Fladstjerne	DD	VU	ej med
Vår-Ærenpris	DD	VU	E

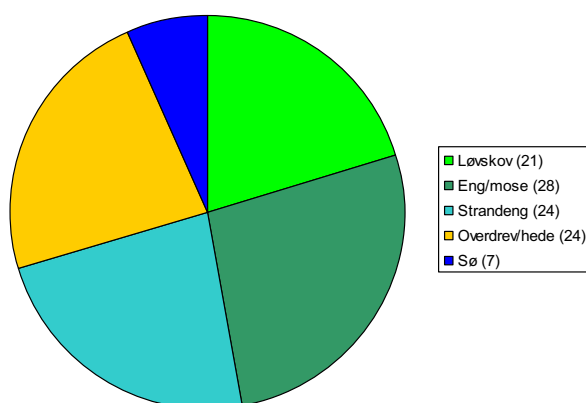
Tabel 1. Vordingborg kommunes SKI-arter. Arterne er inddelt i efter den kommunale rødlistekategori og gennemgået i kapitel 5. Listen ses alfabetisk i Bilag 1.

2. NATURTYPER OG PLEJEBEHOV

2.1 NATURTYPER

De sjældne planter i kommunen er primært knyttet til tre hovedtyper af natur – kalkrige overdrev, løvskove på kalkrig eller frodig muldbund og strandenge. Derudover har en del arter voksested i rigkær og på næringsfattige mere eller mindre sure biotoper, fx hede.

Fordelingen af SKI-arterne på overordnet naturtype ses i Figur 3.

Figur 3 viser de 105 SKI-arter grupperet efter voksested.

Især på Møn findes der lokaliteter tilhørende de to førstnævnte typer som ikke blot i Vordingborg Kommune, men også på landsplan er ganske enestående og hører til landets floristisk absolutte perler. Udover at rumme de arter, der er medtaget på den kommunale rødliste, findes her tillige en overordentlig stor mængde af halvsjældne

og/eller naturtypekarakteristiske arter. Ud af den samlede SKI-liste på 105 arter vokser de 84 arter på Møn og Bogø. Eksempler på meget værdifulde og artsrige lokaliteter er de kendte Høvblege (Figur 2 & 4), Jydelejet, Hundevængsgård-overdrevet og hele Klinteskovskomplekset med tilhørende fald. En stor del af forklaringen i den store artsrigdom skal dels findes i, at voksestederne generelt er næringsfattige, hvilket "giver plads" til mange arter og dels den store variation i jordbund, der spænder fra kalkholdigt sand til kalkrigt ler og ren kalk, der desuden kan være vådt eller tørt, lysåbent eller skovbevokset.

Af værdifulde løvskove udenfor Møn skal fremhæves Vintersbølle Skov ved Vordingborg og Petersgaards Skove på sydøstkysten af Sjælland.

Kommunens strandenge er dels bemærkelsesværdige ved deres størrelse, dels ved deres forekomst af nationalt eller regionalt sjældne arter. En lang række af strandengsarter, der har deres overvejende forekomst i den sydøstlige del af Danmark findes i talrige og udbredte bestande i Vordingborg kommune. I alt er 17 arter af kommunens SKI-arter knyttet til strandenge, og heraf er 6 rødlistet i kommunen. Nogle af de største og mest værdifulde strandenge i kommunen findes på Nyord (430 ha), Hyltemade på Svinø (170 ha (Figur 1 & 5), Bredemade på Bogø og Færgens Vænge på Vest-Møn. Ifølge AFD ligger den ene af de to mest artsrige strandengslokaliteter i Danmark i et område, der rummer nævnte strandenge Hyltemade på Svinø.

Figur 4. Kalkoverdrevet Høvblege (Foto: CHB).

Mange strandenge rummer udover egentlig strandeng også andre naturtyper i form af rigkær eller strandoverdrev (eksempelvis Vollerup Græsgange på Vest-Møn; Svinø,

Horsnæs, Kostræde og strandengene syd for Petersgaardsskovene). I disse kystnære naturtyper findes ligeledes flere af kommunens SKI-arter.

Figur 5. Græsset strandeng og saltpande ved Hyltemade på Svinø (Foto: CHB).

Vordingborg kommune har trods sin hyppige forekomst af kalkrig jordbund blot en håndfuld meget værdifulde rigkær – Even ved Præstø, Ræveholms Mose og Sorteholm Mose ved Jungshoved Nor, samt Busemarke Mose (Figur 6) og Bekkasinmosen, begge ved Klintholm på Møn. Her vokser den overvejende del af kommunens sjældneste rigkærsarter.

Ulvshale kommer man ikke udenom, når de vigtigste lokaliteter i kommunen, skal fremhæves. Den rummer de eneste naturtyper på sur og næringsfattig bund med hede (Figur 6), sure enge, enebærkrat og egekrat. Desuden ses en række naturtyper udviklet i ungt eller gammelt klitterræn og på rullestensaflejringer. Det er fx grøn og grå klit (Figur 7), klithede, enebærklit og klitlavninger. Ikke mindre end 20 af kommunens SKI-arter vokser på Ulvshale.

På samme måde som Ulvshale er Knudshoved Odde en unik naturlokalitet i kommunen; bl.a. i kraft af sin størrelse og lange kontinuitet. Her er en række forskellige naturtyper repræsenteret (sure- og kalkrige overdrev, klitter og næringsrige søer mm., og 22 af kommunes SKI-arter vokser på Odden, incl. i Knudsskov.

2.2 PLEJEBEHOV

Fordelingen af de forskellige rødlistekategorier indenfor 5 hovednaturtyper fremgår af Figur 8. Denne figur afspejler, hvor de mest sjældne og sårbare arter vokser, og til dels plejebehovet for de enkelte naturtyper.

SKI-arterne har forskelligt plejebehov (forvaltningsbehov) alt afhængig af hvilke naturtyper, arterne vokser i. Som udgangspunkt har arter, som vokser på naturtyper, der er afhængige af årligt slæt eller vedvarende græsning, det største plejebehov.

Figur 6. Rigkær med knoldkær i Busemarke Mose (Foto: CHB).

Arter, der vokser i mere stabile naturtyper f.eks. gammel løvskov, har et mindre forvaltningsbehov.

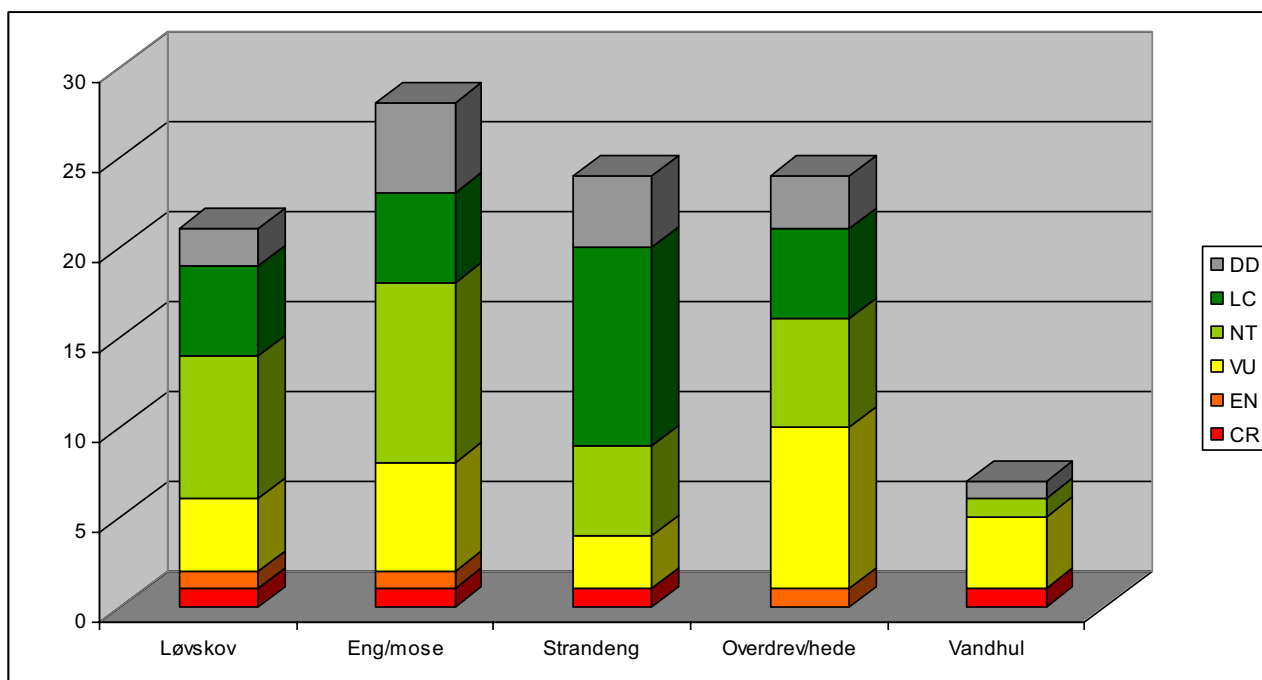
De fleste lysåbne naturtyper er typisk opstået gennem mangeårig kontinuert afgræsning eller slæt. Det er eksempelvis strandenge, rigkær, overdrev og heder. Generelt er tilstanden god på disse naturtyper i kommunen; især på de naturområder, der har været plejet i en årrække og/eller er beliggende i Natura 2000-områder. Stedvist ses dog tilgroning med høje græsser og bredbladede urter eller buske og træer.

Som følge af at de væsentligste botaniske værdier i kommunen er knyttet til strandenge, overdrev og rigkær, er det afgørende for

bevarelse af den biologiske mangfoldighed, at disse naturtyper prioriteres højt i forvaltningen.

Figur 7. Hede ved Hårbølle Stenminer tv (Foto: CHB). Grå klit på Ulvshale th (Foto: AJ).

Figur 8 viser fordelingen af rødlistekategorier på den enkelte naturtyper. På Y-aksen ses antallet af arter i hver naturtype, svarende til de enkelte lagkagestykker i Figur 3.

Dynamiske naturtyper som eksempelvis klitter (Figur 10) har som naturtype et begrænset plejebestand, med mindre de eksempelvis er bevokset med invasive arter. Er der tale om ældre klitdannelser vil de på sigt gro til i træer og buske, og mange af disse arealer plejes i kommunen i dag ved afgræsning.

Tilsvarende er skovene som voksested at betragte stabile og uden et egentligt plejebestand. Selvom der ved skovdriften kan ske rydning af skoven og dermed en dramatisk ændring lokalt af skovmiljøet, vil almindeligvis det samlede skovmiljø med voksesteder for de enkelte arter være bevaret.

En række arter findes på voksesteder, der ikke plejes med et naturbevarende sigte eller slet ikke plejes. Det kan være vejkanter (Figur 9), grusgravsskrænter, klinter, kirkegårdsarealer eller lignende. For mange af disse arter er deres status og plejebestand ukendt. I Figur 8 indgår de fleste af disse arter i naturtypen "overdrev".

Figur 10. Klit på Ulvshale Strand - en lysåben, dynamisk naturtype, der i princippet ikke er plejkrævende (Foto: AJ).

Figur 9. Vejkanter er i princippet små overdrev, der plejes bedst med sent høslæt. Her ses en artsrig vejskrænt nedenfor Høvblege (Foto: EP).

3. HANDLEPLAN

Handleplanen har til formål at prioritere og fokusere indsatsen for at sikre forekomsten af de særlige kommunale interessearter (SKI-arter) i Vordingborg Kommune. Handleplanens strategi og prioritering har derfor sit fokus herpå. Under de enkelte arter, beskrives specifikke forslag til forvaltning. Dette afsnit har derfor fokus på at beskrive de overordnede strategier og prioriteringer for SKI-arterne.

Plante-biodiversiteten er del af den samlede biodiversitet, så der kan være situationer eller lokaliteter, hvor hensynet til andre sjældne arter/artsgrupper skal vægtes i forhold til hensynet til planterne. Specialiserede arter har ofte samme overordnede krav til de naturtyper, hvortil de er tilknyttede. De er sjældne og sårbare, fordi naturtypen er sjælden og/eller savner kontinuitet og/eller kvalitet. Men selvom der på en lokalitet søges løsninger, der tilgodeser flest mulige af de sjældne arter, kan den bedst mulige løsning måske medføre ringere forhold for enkeltarter. Der må træffes et valg. Det er derfor afgørende, at de sjældne arter findes i et tilstrækkeligt stort antal på flere lokaliteter, så det er muligt at tilgodesse den samlede biodiversitet.

Vordingborg Kommunes indsats gælder først og fremmest for de arealer, hvor Vordingborg Kommune har en rolle i forhold til naturbeskyttelse og naturpleje. Dvs. kommunens egne arealer og de privatejede naturarealer.

Indsatsen sker i samspil med andre myndigheder og lodsejerne. Staten (Forsvaret, Naturstyrelsen og Miljøstyrelsen) varetager beskyttelse og pleje af de statsejede arealer.

Prioritering:

Lokaliteter med mange rødlistede plantearter eller med meget sjældne arter. Særlige fokusområder i Vordingborg Kommune er strandenge, rigkær, kalkoverdrev og gamle løvskove på kalkbund.

Arter der er meget sjældne, eller hvor arten har sin hovedudbredelse i Vordingborg Kommune/ Sydsjælland-Møn.

Strategi for indsatsen:

Kortlægning og afgrænsning af vigtige eller potentielt gode lokaliteter med henblik på at sikre SKI-arterne på lang sigt. For mange af de behandlede arter, ligger der en opgave i at få vurderet bestandene i de kommende år, da mange ikke er overvåget i en årrække.

Overvågning af udvalgte lokaliteter og arter. Overvågningshyppigheden afhænger af den enkelte arts robusthed overfor tilstandsændringer. Salep-gøgeurt er f.eks. meget afhængig af kontinuerlig naturpleje i form af afgræsning og kræver jævnligt tilsyn, mens skov-orkidéerne på Møns klint lever under mere stabile forhold.

Information til lodsejere med vigtige lokaliteter af SKI-arter. Formålet er at øge vidensniveauet og sikre arterne mod uheld i forbindelse med drift af arealerne.

Pleje / plejeaftaler på lokaliteter med mange eller sjældne SKI-arter, herunder lysåbne naturtyper (enge, overdrev, heder og klitter).

Ny natur. Ved etablering af ny naturarealer søges disse genskabt og plejet, så der skabes potentielle ny levesteder for SKI-arter.

Inddragelse af borgere i overvågning af udvalgte arter, f.eks. "Adoptér en blomst"

4. SKI-LISTEN

4.1 LÆSEVEJLEDNING

De arter, der er opført på den kommunale SKI-liste gennemgås i det følgende afsnit med arterne listet i alfabetisk rækkefølge.

For hver art bringes et udbredelseskort med gråtonet omrids af kommunen og grønne og/eller røde prikker.

Grønne prikker repræsenterer fund af arten fra og med 2010, røde prikker repræsenterer tidligere fund, der for de fleste arts vedkommende går tilbage til ca. 1995. Udbredelseskortene tager udgangspunkt i et GIS-lag udarbejdet af Storstrøms Amt i forbindelse med dets nedlæggelse i 2006. Data er i væsentlig grad opdateret med fund i ATLAS FLORA DANICA (AFD) samt suppleret med fund fra statslig og kommunal overvågning og registrering, troværdige oplysninger på den folkelige database, FugleogNatur.dk samt fund gjort af forfatterne og andre bidragsydere. Desuden er der indarbejdet fund gjort i 2016-2017 i forbindelse med Vordingborg Kommunes eftersøgning af SKI-arter på udvalgte strandenge og andre projekter. I videst muligt omfang er fundene lokaliseret med største nøjagtighed (10-25 meter) og informationer om fundet i øvrigt er opdateret. Bag rapportens udbredelseskort gemmer sig således et samlet GIS-lag med forekomsterne af arterne og tilknyttede informationer.

For hver art er gennemgået artens økologi, dens udbredelse i kommunen og på landsplan samt anbefalet forvaltning.

Økologi rummer oplysninger om arternes typiske voksested med hensyn til naturtype, jordbund og næringsstatus. Er voksestedstypen i kommunen afvigende fra artens typiske voksested er dette fremhævet. Beskrivelsen af voksestedet er i mange tilfælde suppleret med oplysninger fra AFD. For de fleste arter er ligeledes angivet blomstringstidspunktet.

Forekomst i kommunen rummer en beskrivelse af udbredelseskortet med ofte supplerende oplysninger gemt bag de enkelte prikker. Det kan fx være præcis lokalitet, seneste fund år eller bestandsstørrelse.

Udbredelse i landet angiver arternes hoved-udbredelse med data fra AFD. For hver art angives udover en beskrivelse af udbredelsen desuden antallet af ruder i AFD, hvor arten er fundet.

Hvis en art er fredet, rødlistet eller har status som national ansvarsart (AA), angives dette ligeledes her.

Under forvaltning bringes for de fleste arters vedkommende en anbefaling til, hvad der bør gøres de kommende år i forhold til at fastlægge status for arten eller sikre levestedet med pleje. Eftersøgning og overvågning angives med et "O" (for overvågning), mens pleje angives med et "F" (for forvaltning). Er der tvivl om, hvorvidt der skal ske overvågning eller forvaltning er der yderligere angivet et "?".

4.2 ARTSGENNEMGANG

Ager-Kohvede, LC

Økologi: vokser på tør og ofte let skygget, næringsfattig bund; gerne alkalisk. Typiske voksesteder er kystnært beliggende; fx kystskrænter, strandvolde og strandkrat. Tidligere var arten ukrudt i kornmarker.

Aktuel forekomst i kommunen:

den iøjnefaldende plante findes med 8-10 forekomster på det sydøstlige Møn samt på en gravhøj nordvest for Borre og på Ulsvhale. På

de to sidstnævnte voksesteder er den dog ikke set efter 2010.

Udbredelse i landet: Ager-Kohvede findes spredt og langt overvejende kystbundet på Sydlolland, Nordvestsjælland, Fyn og Bornholm. I AFD er den fundet i 73 kvadrater, heraf i 4 på Møn.

Forvaltning: arten findes i flere store bestande, der delvist er naturligt lysåbne. Tilgroning kan dog lokalt være et problem, (O, F).

Ager-Kohvede ved Møn Fyr (Foto: AJ).

Almindelig Månerude, NT

Økologi: vokser på næringsfattig, sandet eller kalkrig bund, som lysåbne skrænter og overdrev. Den lille bregne er nemmest af få øje på i første halvdel af juni, hvor den øvrige vegetation ikke er så meget højere end måneruden.

Aktuel forekomst i kommunen: i Jydelejet (2000), på Høvblege (2014) og på overdrevslignende areal på Kostræde Banker (2017). Desuden er den set i en mindre grusgrav umiddelbart syd for

Høvblege i 2006. Det er en meget uanseelig art, der givetvis er overset i kommunen.

Udbredelse i landet: forekommer på egnede lokaliteter langs kysterne af Vest- og Nordjylland samt Nordvestsjælland. Desuden på gode overdrev spredt i landet, dog væsentligt hyppigst i Jylland. I AFD er den fundet i 117 ruder.

Forvaltning: bør eftersøges i grusgraven syd for Høvblege, (O).

© Biopix SDL

Bakke-Gøgelilje, NT

Økologi: vokser på oftest middelfugtig, næringsfattig og gerne svagt sur bund. Dette er almindeligvis fugtige heder, klitlavninger, tørre sure enge og kær. Planten blomstrer ultimo juni og juli og er her nemmest at få øje på.

Aktuel forekomst i kommunen: arten er ikke sjælden på Ulvshale, hvor den har mindst 6-7 recente bestande (Heden, kær nord og syd for Ulvshaleskoven, Horsnæs og kær syd for Campingpladsen). Desuden er den angivet fra Hår-bølle Stenminer, hvor den dog ikke er set siden 2000.

Udbredelse i landet: Bakke-Gøgelilje forekommer med sin hovedudbredelse i Nordvestjylland og i øvrigt spredt og meget fåtalligt i resten af landet. Den er i AFD fundet i 90 ruder. Nærmeste voksesteder udenfor kommunen er Holmegårds Mose ved Næstved og Bøtø på Sydfalster.

Bakke-Gøgelilje er fredet i Danmark og rødlistet som næsten truet, NT.

Forvaltning: bør eftersøges i Hårbølle Stenmine, (O).

Bakke-Gøgelilje fra
Ulvshale Hede (Foto: AJ).

Bakke-Stilkaks, VU

Økologi: dette ualmindelige græs vokser på tør, næringsfattig bund, oftest svagt til stærkt kalkpåvirket. Den findes på skovskrænter og -enge, kalkoverdrev samt fæstningsvolde. Arten er dels oprindelig i Danmark, dels indført og udsået med græsblandinger.

Aktuel forekomst i kommunen: Stilkakset findes i den østlige del af Høvblege, hvor forekomsten i AFD anses for oprindelig. I amtets rødliste fra 2006 blev den anset for uddød.

Udbredelse i landet: i AFD er Bakke-Stilkaks fundet i 13 kvadrater, der overvejende ligger i Nordøstsjælland og syd for Limfjorden i Nordøstjylland; derudover findes meget få fund.

Forvaltning: ingen, voksestedet er tilpas afgræsset med vekslende græsningstryk.

© Biopix JCS

Bjerg-Perikon, LC

Økologi: Bjerg-Perikon vokser på oftest kalkrig og næringsfattig tør bund, lysåbent til skygget. Typiske voksesteder er mere eller mindre åben bund på skrænter, i løvskov og sjældent på overdrev.

Aktuel forekomst i kommunen: på Høje Møn findes den hist og her i Klinteskoven og fåtalligt i Jydelejet. Desuden er den i AFD fundet på Masnedø i 2003, hvor den forgæves er eftersøgt siden.

Udbredelse i landet: arten har et påfaldende tyngdepunkt i sin udbredelse omkring Roskilde Fjords sydlige del og Nordøstsjælland. Derudover findes den meget sparsomt og kystnært i den øvrige del af landet. Bjerg-Perikon er i AFD fundet i 48 kvadrater.

Forvaltning: bestanden på Masnedø bør atter eftersøges, og voksestedets tilstand vurderes, (O).

© Biopix JCS

Blåtoppet Kohvede, VU

Økologi: vokser i lyse løvskove og i skovbryn på rig - middelrig bund. Blåtoppet Kohvede er meget iøjnefaldende, når den blomstrer i juli.

Aktuel forekomst i kommunen: i Marienlyst Dyrehave findes en stor og gammelkendt bestand, der givetvis tæller mindst 1000 blomstrende planter. Desuden er der ved Bårse i 2014 nyfundet to bestande i en tidligere grusgrav tæt ved motorvejen.

Udbredelse i landet: denne iøjnefaldende art har sin hovedudbredelse på Midt- og Sydøstsjælland, hvor der er gjort nyfund eller genfund indenfor de seneste 10-15 år. Blåtoppet Kohvede har tidligere haft talrige voksesteder på Møn. Nærmeste voksested udenfor kommunen er Præstø Fed, hvor der findes en meget stor bestand. I AFD er den fundet i blot 14 ruder.

Blåtoppet Kohvede er rødlistet som sårbar i Danmark (VU).

Forvaltning: voksestedet i Marienlyst Dyrehave bør tilses for en vurdering af, om det kan forbedres for arten, (O,F?). Ved Bårse er den ene bestand truet af tilgroning med pilekrat. Begge bestande bør her plejes med høslæt i august/september, (F).

Blåtoppet Kohvede fra Bårse Grusgrav (Foto: CHB).

Bredbladet Kæruld, VU

Økologi: vokser på næringsfattig, kalkrig bund i kalkkær, vældkær og i knoldkær på indre dele af strandenge.

Aktuel forekomst i kommunen: Bredbladet Kæruld vokser på kalkprægede dele af Ulvshale Hede, Ulvshale Nordstrand og i Jydelejet. Alle fund er gjort i AFD i 2003. Bestandene formodes at være små. I amtets rødliste fra 2006 blev den dog anset for uddød.

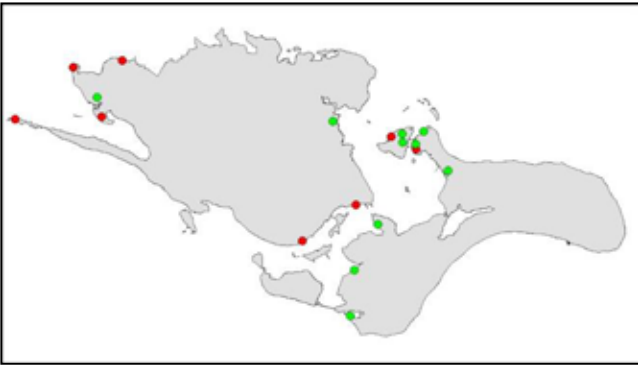
Udbredelse i landet: arten er meget sjælden i Danmark og er i AFD blot registreret i 14 ruder, der overvejende ligger i det nordlige Jylland, på Sjælland og Møn samt på Bornholm. Bredbladet Kæruld er på den nationale rødliste som NT, næsten truet.

Forvaltning: bestandene bør opsøges, og tilstanden af voksestederne vurderes med hensyn til plejebehov, (O, F?).

© Biopix JCS

Drue-Gåsefod, LC

Præstø, sydvest for Røddinge på Vestmøn i 2013 og i Færgens Vænge på Sydvestmøn i 2017. På voksestederne på Knudshoved Odde, Svinø Nordstrand og på Sydøstsjælland er den forgæves eftersøgt i 2016-2017. Den er meget talrig på Nyord og Svinø Sydstrand (Hyltemade). Da arten ikke er konstant i sin optræden, formodes den fortsat at kunne findes på lokaliteter, hvor den nyligt er eftersøgt forgæves.

Økologi: på strandenge med saltpander, udtørrende lavninger eller strandsøbredder; ofte med optrådt bund. Arten danner iøjnefaldende rødbrune farvede bestande på sine voksesteder i sensommeren (august-september).

Aktuel forekomst i kommunen: der findes en lang række registreringer i kommunen, hvoraf flere er nyfund indenfor de seneste 4-5 år. Bl.a. er den nyfundet i 2016 ved Kragevig sydøst for

Udbredelse i landet: på strandenge i de indre danske farvande; langt overvejende omkring Fyn, Sydøstsjælland og Lolland, Falster og Møn. I AFD er den registreret i 68 ruder.

Forvaltning: Drue-Gåsefod bør fortsat eftersøges på tidligere angivne voksesteder; primært for at fastslå, om arten fortsat findes på lokaliteten; sekundært om det er sandsynligt, at den fortsat findes, (O).

Drue-Gåsefod fra Hyltemade (Foto: CHB)

Dyndurt, CR

Økologi: udtørrende bredder af oftest næringsfattige vandhuller, branddamme, gadekær mm. Det er en ganske spæd plante, der nemmest ses på udtørrende og i øvrigt vegetationsløs bund.

Aktuel forekomst i kommunen: Dyndurt findes i gadekæret i Nyord, hvor den er set i 2017. Angivet i Storstrøms Amts rødliste som periodisk talrig i årene efter oprensning af

gadekæret.

Udbredelse i landet: Dyndurt er det, der betegnes som en meteorisk art, dvs. den kommer til nye voksesteder og forsvinder igen. Den har tidligere været angivet fra gadekær, vandinger mm. fra overvejende den østlige del af Danmark. I AFD er den blot fundet på syv lokaliteter, hvoraf de tre ligger på Sjælland.

Forvaltning: gadekæret i Nyord bør plejes, så bestanden af forekomsten af Dyndurt sikres, (F).

© Biopix ANE

Enblomstret Fladbælg, LC

Økologi: sydvendte varme skrænter og vejskrænter samt overdrev med gerne sparsom vegetation og ringe nedbør. Blomstrer i maj-juni med rød-laksefarvede kroner.

Aktuel forekomst i kommunen: arten er i spredning på det sydøstlige Møn og findes talrigt på det nyligt fredede Hundevænge Overdrev, på vejskrænt umiddelbart vest for Busene og på tørre græsarealer nord og syd for vejen

ligeledes vest for Busene i retning mod Høvblege.

Udbredelse i landet: Enblomstret Fladbælg er i AFD fundet i seks ruder (udover Møn er det: Samsø, Hjelm, Hesselø, Rørvig, Røsnæs og Hammer-ruinen på Bornholm). Arten er rødlistet som sårbar i Danmark (VU).

Forvaltning: et af voksestederne (tilgroet vejskrænt umiddelbart vest for Busene) kan forbedres ved pleje, (F).

Enblomstret Fladbælg på vejkant ved Busene (Foto CHB)

Eng-Byg, NT

Økologi: forekommer i kommunen på gerne lidt tørre strandenge, der skal være afgræssede eller kun let tilgroede. Eng-Byg er lidt iøjnefaldende, undtaget når den står med modne gullige blomsterstande i ugræsset vegetation i august - september. Blomstrer i juni - juli.

Aktuel forekomst i kommunen: den er ved Storstrøms Amts strandensregistrering i slutningen af 1990'erne og i amtets rødliste fra 1999 set på

15 lokaliteter. Af disse bestande er det ved eftersøgning i 2016 og 2017 lykkedes at genfinde den på hovedparten, hvoraf flere har været uden drift. Desuden er arten fundet et par gange i forbindelse med kommunes § 3-registrering i perioden 2008-2010. Arten har tre forekomstområder: nord og syd for Jungshoved Nor, på strandenge på Sydsjælland og Bogø-Fanefjords-området på Møn. Den er eftersøgt på Svinø-halvøen i 2016 og 2017.

Udbredelse i landet: artens udbredelsesområde er den sydlige del af Danmark, primært Vadehavet og Sydsjælland samt Lolland, Falster og Møn. Den er i AFD fundet på 72 lokaliteter i 32 ruder.

Forvaltning: da Eng-Byg er sårbar overfor tilgroning og måske for hård græsning, bør dens voksesteder tilses, og drift/plejebehov vurderes. Den bør desuden forsat eftersøges på Svinø, (O, F).

© Biopix JCS

Eng-Ensian, VU

Økologi: arten ynder kalkholdig middelfugtig bund, og det er typisk tidvis våd eng på kalk, tørre partier i kalkkær eller knolde i kalkkær. Ensianen er meget spæd, 2-10 cm, når den blomstrer i august - september, og det kan kræve trænedede øjne at finde planterne i den øvrige vegetation.

Aktuel forekomst i kommunen: den lille Ensian har to voksesteder i kommunen: Heden på

Ulvshale og Barmosen nord for Vordingborg. På Ulvshale findes to små bestande med ca. 25 meters afstand. Bestandsstørrelsen svinger på begge voksesteder fra år til år, men kan nogle år tælle mere end 100 blomstrende planter.

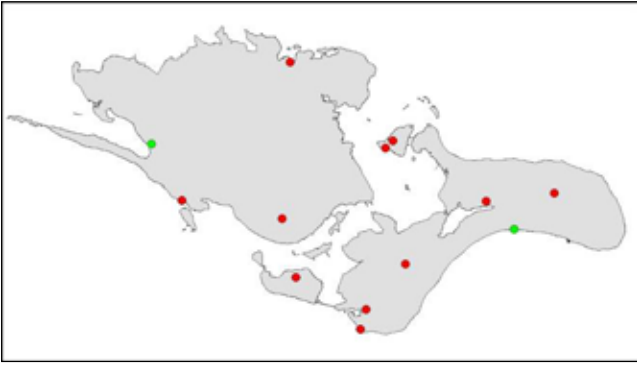
Udbredelse i landet: den findes i en række kendte kær på Sjælland og øerne og i Nordvestjylland, men er i forhold til tidligere fund gået markant tilbage. Den er nationalt dog fortsat vurderet til ikke at være truet, LC. Eng-Ensian er på den danske gulliste fra 1997 udpeget som national ansvarsart.

Forvaltning: bestanden og naturtilstanden i Barmosen bør tilses, da dele af bestanden har været opdyrket. Permanent pleje er her ønskeligt (O,F). På Heden bør de to tæt liggende bestande tilses, og Naturstyrelsens pleje vurderes (O).

Eng-Ensian fra Barmosen ved Vordingborg (Foto: EP)

Eng-Guldstjerne, VU

Økologi: dens naturlige voksested er strand-overdrev og kystskrænter, men arten findes tillige ofte omkring eller på kirkegårdsarealer, busketter, haver og græsplæner. Det er en tidligt blomstrende art, der nemmest findes, når de gule kroner er sprunget ud i marts-april.

Aktuel forekomst i kommunen: arten er angivet fra Hårbølle Stenminer, Hårbølle Skanse, Ore Strand og vejkant ved Præstø samt fra 7 kirker

(Stensby på Sydsjælland og Bogø samt Borre, Damsholte, Fanefjord, Kjeldby og Nyord, der alle ligger på Møn). Efter 2010 er Guldstjernen kun noteret ved Holmemose på Møns sydkyst (2016) og umiddelbart øst for Næs-Skaverup (2010).

Udbredelse i landet: Eng-Guldstjerne er umiddelbart mest udbredt i den sydøstlige del af Danmark, hvilket dog kan skyldes, at den er målrettet eftersøgt her. Desuden forekommer den spredt kystnært på Nordsjælland, Fyn, østlige Jylland og Bornholm. I AFD er den fundet på i 84 ruder.

Forvaltning: udover at arten angiveligt er forsvundet fra Ore Strand pga. tilgroning, er ingen af de ældre fund verificeret, og den bør eftersøges på sine tidligere voksesteder i kommunen, (O).

© Biopix JCS

Eng-Hejre, NT

Økologi: Eng-Hejre vokser på overvejende fugtig bund som enge, skovenge og græsmarker.

Aktuel forekomst i kommunen: arten er fundet på Ulvshale, Jydelejet, Høvblege, Busemark Mose, Bredemade Eng på Bogø og Blegen ved Vordingborg. På de to sidstnævnte lokaliteter er den forgæves eftersøgt i 2017. Fundene er langt overvejende gjort i AFD-regi.

Udbredelse i landet: Hejren er fundet i blot 16 AFD-ruder, der er beliggende på Midtsjælland, Lolland, Falster og Møn samt Ærø. Da Eng-Hejre nemt kan forveksles med andre arter, kan den være overset og reelt have større udbredelse.

Forvaltning: Forekomsterne af Eng-Hejre bør tilses, hvor den ikke er eftersøgt for nyligt, og tilstanden af voksestederne vurderes i forhold til plejebenhov, (O, F?).

© Biopix JCS

Eng-Klaseskærm, LC

Økologi: denne skærmplante vokser på våde, græssede eller let tilgroede strandenge samt strandrørsumpe med rørhøst. Desuden findes den i kystnære rigkær. Den tåler kun tilgroning i en kort årrække. Arten blomstrer i juli, hvor den er mest synlig med sine hvide skærme og fligede blade med linjeformede afsnit.

Aktuel forekomst i kommunen: Arten er registreret på godt en halv snes lokaliteter i kommunen, hvoraf flere omkring Ræveholms Mose og Kragevig på Sydøstsjælland er ganske tætliggende. Den er ikke set i nyere tid på Knudshoved Odde og ved Skibbinge Hovedskov ved Præstø.

Udbredelse i landet: Eng-Klaseskærm findes spredt og fåtalligt ved indre danske kyster; især i Sydøstdanmark og Limfjordsområdet. I AFD er den registreret i 48 ruder.

Forvaltning: da Eng-Klaseskærm ikke er robust overfor tilgroning og flere af voksestederne er uden drift, bør arten fortsat eftersøges på ældre fundsteder. Plejebestand på nuværende kendte voksesteder vurderes, (O, F?).

Eng-Klaseskærm fra Kragevig Enghave (Foto: CHB)

Eng-Troldurt, NT

Økologi: vokser i næringsfattige rigkær med god tilgang af kalkholdigt vand, men kræver ikke væld. Tåler moderat tilgroning, men trives bedst ved afgræsning og optrædning, der er gavnligt for fremspiringen. Blomstrer i maj-juni, hvor den er ganske synlig med sine lyserøde blomster.

Aktuel forekomst i kommunen: arten vokser på Sjælland i en rigkærslignende tagrørsump ved Even og i et artsrigt rigkær i Ræveholms Mose

hhv. vest og sydøst for Præstø. På Ulvshale Hede er den i den statslige NOVANA-overvågning angivet fra samme område, hvor også Loppe-Star og Eng-Ensian vokser. Ellers er det den anden underart, Mose-Troldurt, der vokser her. Desuden er den i amtets rødliste fra 1999 angivet fra det tilgørende rigkær, Bekkasinmosen, ved Klintholm på Møn, hvor den dog ikke er set siden 2000. I amtets reviderede rødliste fra 2006 er den angivet som "måske forsvundet på grund af tilgroning".

Udbredelse i landet: forekommer spredt i moræneområdet af Danmark samt i klitlavninger med skaller i Sydvest-Danmark. Eng-Troldurt er i AFD fundet i 124 ruder.

Forvaltning: bestanden i Bekkasinmosen bør eftersøges snarest, og forekomsten på Ulvshale verificeres, (O).

Eng-Troldurt, Ræveholms Mose (Foto: CHB)

Festgræs, LC

Økologi: arten vokser i kær med rig tilgang af hårdt vand. I Jylland ses den ikke sjældent på sur, næringsfattig bund som hedemoser, blåtopkær, klitlavninger mm. Blomstrer tidligt i maj, hvor ingen andre lignende græsser blomstrer.

Den tåler en væsentlig grad af urtetilgroning og skygge fra træer og buske, da den i sit vegetative stadie er et ret kraftigt græs.

Aktuel forekomst i kommunen: arten har fem voksesteder i kommunen - Even (2 bestande), Ræveholms Mose, Sorteholm Mose, Langebæk Skov (flere bestande) og Busemarke Mose /Bekkasinmosen.

Udbredelse i landet: Festgræs er ikke ualmindelig i Vest- og Nordvestjylland og Limfjordsegnene og har derudover forekomster spredt i landet. I AFD er arten fundet på ikke færre end knap 300 lokaliteter i 142 ruder.

Forvaltning: de ret små bestande bør tilses, bl.a. for vurdering af driften i nye plejeprojekter, (O).

© Biopix JCS

Finger-Lærkespore, VU

Økologi: vokser på let (gerne kalkholdig) jord i strandkrat og på strandoverdrev. Blomstrer i marts og april og ses her nemt på voksestedet, da den øvrige vegetation knapt er fremme. Visner meget hurtigt væk og kan være borte i maj.

Aktuel forekomst i kommunen: Lærkesporen vokser fem steder i kommunen, hvoraf en forekomst under en hæk i Stege By næppe er

spontan. Derudover forekommer arten i Busene Have, Ålebæk Stand og Nordfeldt Strand samt på Ulvshale (flere bestande). Bestandene på Nordfeldt Strand og langs Sandvejen på Ulvshale er set i 2016. På de øvrige voksesteder er der tale om ældre fund (fra 2004), men arten formodes fortsat at findes på alle voksesteder.

Udbredelse i landet: findes spontant langt overvejende langs Sjællands kyster (Isefjord, Roskilde Fjord, Øresund) samt Møn og Bornholm. I AFD er den fundet på ca. 200 lokaliteter i 93 ruder. Finger-Lærkespore er på den danske gulliste fra 1997 udpeget som national ansvarsart.

Forvaltning: voksestederne for Finger-Lærkespore bør genbesøges, men pleje er næppe på-krævet, (O).

Strandkrat på Nordfeldt Strand (Foto: EP)

Fligede støtteblade er et af kendetegnene for arten.

Finger-Star, LC

Økologi: vokser på oftest kalkrig mor eller muldbund i bøgeskov med tyndt vegetationsdække, samt på skrænter og overdrev. Arten er grøn hele året og tåler derfor ikke dække af nedfaldne blade eller andet vissent plantemateriale på sine egne mørkegrønne blade. Kendes på sine tætte grønne tuer og karakteristiske fingergrenede fine blomsterstand.

Aktuel forekomst i kommunen: Finger-Star er ikke sjælden på det østligste Møn (Høje Møn (Klinteskoven), ved Liselund og på Høvblege). Især i Klinteskoven kan fundene betragtes som en stor, sammenhængende bestand.

Udbredelse i landet: arten er sjælden i Danmark og findes kun i Østjylland samt på Sjælland, Møn og Bornholm. Denne iøjnefaldende art er vurderet at være underrapporteret i AFD, hvor den er fundet i 39 ruder på 75 lokaliteter.

Forvaltning: voksestedstypen i skov er sjældent plejekrævende og på Høvblege foregår der ekstensiv afgræsning. Pleje vurderes ikke at være påkrævet.

Finger-Star, Høje Møn. Foto: AJ

Horndrager, NT

Økologi: vokser på kalkrige varme overdrev, lysåbne krat og skove. Blomstrer i juli med en karakteristisk kort, let pyramideformet blomsterstand, der er ganske tætblomstret.

Aktuel forekomst i kommunen: arten har indtil for nyligt kun haft ét voksested i kommunen; Jydelejet. Her har den spredt sig ud af sin indhegning, således at den igen nu vokser hist og her, hvor jordbunden er egnet. I 2016 er den desuden nyfundet på Høvblege.

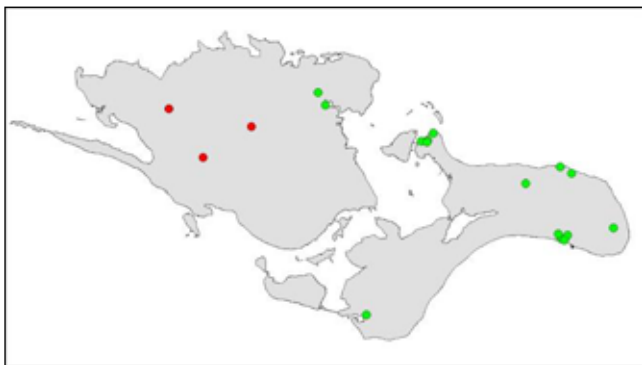

Udbredelse i landet: den vokser udover på Møn kun ved Mariager Fjord og i Hedeland ved Roskilde. Tidligere forekom den spontan i Allindelille Fredskov på Midsjælland. Forekomsterne i Hedeland og ved Mariager Fjord kan være udsået/udplantet. Den er fredet i Danmark og rødlistet som sårbar, VU.

Forvaltning: ingen, idet arten og voksesteder hhv. overvåges og plejes af Naturstyrelsen.

Horndrager fra Høvblege på Møn (Foto: CHB).

Hvas Avneknippe, LC

Økologi: dette iøjnefaldende og robuste halvgræs med meget grove og skarpe tænder på bladene vokser meget vådt; gerne vanddækket, på kalkholdig og næringsfattig bund i moser, rørsumpe, lergrave og strandsump.

Aktuel forekomst i kommunen: Avneknippe er relativt talrigt forekommende i kommunen med knap en snes bestande fordelt på 13 lokaliteter,

heraf hovedparten på Møn. Kun bestanden ved Ugledige, Sværdborg og i Barmosen (nord for Vordingborg) er ikke genset siden 2010. Selvom det er en stor og iøjnefaldende plante, som ofte laver store bevoksninger, blev der fundet flere nye bestande ved kommunens naturtyperegistrering i 2008-2010.

Udbredelse i landet: Hvas Avneknippe er sjælden på Øerne og Bornholm og er i Jylland blot fundet i 4 AFD-ruder i Østjylland.

Forvaltning: mindre bestande bør genbesøges og vurderes i forhold til, om voksestederne gror til med pilekrat, (O,F?).

Hvas Avneknippe i Busemarke Mose på Møn (øverst) (Foto: CHB), og på Ulvshale (nederst) (Foto: AJ).

Hvidgul Skovlilje, NT

Økologi: vokser i gamle løvskove med kalkrig bund, skovklædte kystskrænter og kalkoverdrev. Skovliljen blomster i juni-juli og er trods sine relativt store blomster ikke nem at finde.

Aktuel forekomst i kommunen: er kendt fra Viemose og Langebæk Skov og på Møn i klinteområdet, Høvblege, Lilleskov, Rødkilde Højskole, Nordfeldt Fredskov og Feriekolonien nordøst for Hvideklint. Kun fundene på Høje Møn er set siden

ca. år 2010. Det er en art, der kan have flere voksesteder i kommunen. Således blev den først fundet i skovene på Sydøstsjælland i 1996, efter at disse blev minutløst gennemgået af Niels Faurholt.

Udbredelse i landet: forekommer fåtalligt på Midt- og Sydøstsjælland, Lolland, Falster og Møn; ervedover praktisk taget manglende fra resten af Danmark. Arten er fredet i Danmark og nationalt rødlistet som næsten truet, NT. Den er fundet i 20 ruder i AFD.

Forvaltning: dens bestande udenfor Naturstyrelsens arealer bør besigtiges (O) for at fastslå status for såvel bestanden som voksestedet, (O).

Hvidgul Skovlilje. (Foto CHB). Th.: Fra Lilleskov på Østmøn

Høst-Star, DD

Økologi: denne lille Star med meget små frugter vokser overvejende på oftest sandet middelfugtig bund og tåler saltpåvirkning. Voksestederne er kystnære som klitlavninger, fugtige kørespor, søbredder mm.

Aktuel forekomst i kommunen: Høst-Star er fundet på Knudshoved Odde i 2007 og Ulvshale i 1996; begge fund er gjort i AFD-regi. Da arten, som er en variant af den meget lignende Dværg-

Star, er svær at adskille fra denne og mellemformer, kan Høst-Star være overset i kommunen; om end der dog ikke er mange potentielle voksesteder.

Udbredelse i landet: arten findes ret talrigt langs den jyske vestkyst og på Læsø. Langs øernes kyster er den sjælden. Desuden er den fundet i 5 indlandsrunder i AFD, hvor den i alt er fundet i 98 ruder.

Forvaltning: kommunens to bestande bør tilses for at fastslå status og vurdere evt. forvaltningsbehov, (O, F?).

© Biopix JCS

Hårfin Vandaks, VU

Økologi: denne spinkle vandplante er fundet i branddamme, gadekær, grusgravssøer mm. på overvejende sur til svagt alkalisk bund.

Aktuel forekomst i kommunen: arten har kun et voksested i kommunen, som er ved Havremosegård syd for Stege Nor, hvor den sidst er set i AFD i 1996.

Udbredelse i landet: Hårfin Vandaks er meget sjælden i Danmark og er i AFD blot fundet i 7 ruder i det sydlige Jylland, Sydsjælland, Møn og Lolland. Den er nationalt rødlistet som truet, EN.

Forvaltning: da fundet i kommunen er mere end 20 år gammelt skal det verificeres om, Hårfin Vandaks fortsat vokser i kommunen, (O).

© Biopix JCS

Kantet Kohvede, VU

Økologi: arten findes kystnært på strandoverdrev, strandvolde, strandkrat og i skovbryn. Den gror i middelfugtig - tør, ikke sur bund. Kohveden blomstrer i juni-juli, men er ikke nem at finde, når bestandene er små.

Aktuel forekomst i kommunen: den findes blot to steder i kommunen - ved Busene Have på Sydøstmøn, hvor den senest er set i 2017 og i kanten af Bønsvighoved Skov, hvor den lille

bestand er eftersøgt, men dog ikke set siden 2009. Ved Busene Have har Naturstyrelsen ryddet krat på voksestedet i 2015.

Udbredelse i landet: arten er meget sjælden på landsplan og er i AFD blot fundet i 15 ruder, der langt overvejende ligger langs kysten af Sjælland, Falster og Møn. Kantet Kohvede er rødlistet som sårbar, VU, i Danmark.

Forvaltning: eftersøgning af arten på voksestedet i det kystnære skovbryn af Bønsvighoved Skov og pleje til sikring af arten på dette voksested, (O,F).

© Biopix JCS

Kegle-Limurt, LC

Økologi: vokser næsten udelukkende kystnært på næringsfattige kystskrænter, strandoverdrev, vejskråninger, men kan også findes på grusede ruderaer

Aktuel forekomst i kommunen:

Den vokser meget talrigt på dæmningen mellem Farø og Bogø og ikke langt derfra på et kystnært overdrev ved Fjordgården på Bogø. Desuden er den i AFD i 1997 angivet fra terrænet vest for Klintholm Havn.

Udbredelse i landet: findes meget spredt og kystnært i Nordøstjylland og på øerne. I AFD er den fundet i 22 ruder på 35 lokaliteter.

Forvaltning: voksestedet for det ældre fund ved Klintholm Havn bør genbesøges for at fastslå artens status, (O). Pleje er ikke påkrævet på de kendte voksesteder.

© Biopix JCS

Knopnelleke, VU

Økologi: vokser på åben kalkholdigt sand på kystskrænter, vejskrænter, overdrev mm. Spinkel art, der kræver åbent vegetationsdække, og som i blomstrende tilstand kan variere mellem 10 og 30 cm. Blomstringstiden er typisk maj eller juni, og arten visner hurtigt væk på tørre skrænter og lignende voksesteder.

Aktuel forekomst i kommunen: Knopnelleke findes kun på Møn, hvor den vokser på Hårbølle

Pynt (senest set i 2017), ved Fakshule, på flere vejskrænter ved Klintemølle samt nyfundet i 2015 på lav vejskrænt ved Borre Grusgrav. Den er desuden angivet fra Lillehøj ved Stege Nor, men allerede i amtets rødliste fra 1999 var status ukendt. Den er forgæves eftersøgt her i 2014 og 2015.

Udbredelse i landet: i AFD fundet i 29 ruder, udelukkende (udover de nævnte) i Storebæltsområdet og ved Roskilde Fjord.

Forvaltning: arten bør fortsat eftersøges på Lillehøj. Desuden bør driften, hvor den findes på vejskrænter, tilpasses, så den så vidt muligt tilgodeser Knopnellekes levestedskrav (O,F).

Foto: AJ

Knælæbe, CR

Økologi: vokser på middelfugtig bund i bøgeskov.

Aktuel forekomst i kommunen: det seneste fund af arten er fra 1976 fra Klinteskov på Møn.

Udbredelse i landet: Knælæben er meget sjælden og er gennem tiderne i alt kun kendt fra 8 lokaliteter i Danmark og ifølge AFD efter 1940 kun på 3 lokaliteter - Vindeby på Lolland,

Allindelille Fredskov ved Ringsted og som nævnt Møns Klinteskov. I AFD-perioden er den kun fundet i Allindelille Fredskov.

På den nationale rødliste er Knælæbe vurderet som kritisk truet, CR. Desuden er arten fredet i Danmark.

Forvaltning: såfremt det tidligere fundsted i Møns Klinteskov kan stedfæstes, bør arten eftersøges her, (O).

© Biopix JCS

Kongebregne, VU

Økologi: gror gerne i halvskygge på oftest fattig og sur bund i bevoksede tørvemoser. Arten er i milde vintre og på træbevoksede lokaliteter nærmest stedsegrøn. En statelig plante, der er nem at genkende, når den findes på lokaliteten.

Aktuel forekomst i kommunen: der findes een plante af Kongebregne i Knudsskov på Knudshoved Odde på Sjælland.

Udbredelse i landet: bregnen er i AFD fundet i 48 ruder, der langt overvejende er beliggende i den sydlige og østlige del af Danmark. Bortset fra Sydvestjylland mangler arten i påfaldende grad fra stort set det øvrige Jylland.

Kongebregne er fredet i Danmark.

Forvaltning: planten bør tilses, hvis man alligevel har ærinde på Odden, (O).

Foto: EP

Koralrod, VU

Økologi: gror gerne på oftest sur og næringsfattig bund som fx klitlavninger, pilebirkemoser og faste hængesække. Vokser desuden i kommunen i gammel bøgeskov på kalkbund. Blomstringstidspunktet er maj - juni.

Aktuel forekomst i kommunen: udover nævnte forekomster fra Møns Klinteskov fra 2010 og ældre fund er Koralrod set i flere mere eller mindre tilgroede klitlavninger på Ulvshale i 2015

og 2016.

Udbredelse i landet: Koralrod er i AFD fundet i 20 ruder, der overvejende ligger spredt i landet. Den mangler fra Fyn, Lolland, Falster og Bornholm og vurderes at være underrapporteret. Den er fredet i Danmark og fredet på sit voksested på Høje Møn. Desuden er Koralrod rødlistevurderet som næsten truet, NT, på den nationale rødliste.

Forvaltning: på Ulvshale bør der ske kortlægning af arten i eksisterende klitlavninger og en vurdering af artens levestedskrav, (O).

Koralrod fra Ulvshale (Foto: CHB)

Kost-Nellike, VU

Økologi: arten trives på tør bund, typisk på kystskrænter, strandoverdrev og vejskrænter. Den blomstrer typisk i juni.

Aktuel forekomst i kommunen: Kost-Nellike har to angivelser i kommunen i amtets rødliste fra 2006 fra Knudshoved Odde og kystskrænten ud for Fanefjord Skov. På de to lokaliteter er arten senest set i hhv. 1990'erne og 2004.

Udbredelse i landet: bortset fra vestkysten af Jylland er der spredte kystnære fund af arten i AFD fra blot 14 ruder, hvilket afspejler, at Kost-Nellike er uhyre sjælden i Danmark. Den er rødlistet som sårbar, VU, på den nationale rødliste.

Forvaltning: de to senest kendte voksesteder for arten bør opsøges for at klarlægge artens status og lokaliteternes tilstand, (O,F?).

© Biopix JCS

Kær-Fladbælg, NT

Økologi: vokser i våde kær, rørsump, pilekrat eller i klitlavninger. Trives bedst i høj vegetation, hvor den kan vokse indtil den blomstrer i højsommeren, som er juli og august for denne art.

Aktuel forekomst i kommunen: Kær-Fladbælg findes ved Jungshoved Nor i den indre, ferske del af strandrørsump samt i rigkær i Busemarke Mose ved Klintholm på Sydøstmøn. Desuden er

den fundet i 2009 i AFD ud for Østerskov og ældre angivelser tæt på ved Langebæk Skov på Sydsjælland. I den artsrige våde rørsump ved Even er den set i 2009 ved kommunes § 3-registrering. Kær-Fladbælg kan udmærket findes andre steder i kommunen, da rørsumpe og pile-krat sjældent besøges.

Udbredelse i landet: den findes spredt i landet, men hovedparten af fundene i 70 ruder i AFD er fra Sjælland og Thy-Limfjordsegen.

Forvaltning: de senest kendte voksesteder ved Langebæk Skov, Østerskov og Even bør genbesøges for at afklare artens status, (O).

© Biopix JCS

Kær-Fnokurt, NT

Økologi: vokser i næringsrige våde kær, rørsump og søbredder på gerne udtørrende eller optrådt bund. Det er en art, som ofte optræder i stort antal, men som har meget ustadig forekomst. Kær-Fnokurt blomstrer i maj-juni og ses ofte på afstand som en stor gul plamage ved vandhuller eller moser.

Aktuel forekomst i kommunen: arten blev set i 2017 på Fællesfolden på Ulvshale på Møn,

hvilket er tæt ved en anden lokalitet på Ulvshale, hvor Kær-Fnokurt i 2015 blev set ved bredden af et nyravet vandhul. Derudover er den set på Knudshoved Odde i 2009.

Udbredelse i landet: den findes meget spredt og er sjælden i Danmark. I AFD er den fundet i 43 ruder på 70 lokaliteter og ingen af disse er beliggende vest for israndslinjen. Fnokurten er på den danske gulliste fra 1997 udpeget som national ansvarsart.

Forvaltning: i praksis ikke en art, der kan forvaltes for. Den vil givetvis etablere sig forskellige steder i kommunen, når forholdene er til det.

Kær-Fnokurt fra Ulvshale (Foto: CHB)

Lancet-Skeblad, DD

Økologi: vokser på fugtig til vanddækket bund; overvejende alkalisk. Den har en lang række forskellige voksesteder som grøfter, gadekær, vandhulsbredder mm.

Aktuel forekomst i kommunen: denne Skeblad-art er kun fundet een gang i kommunen - ved Mern Å i 2008 i AFD.

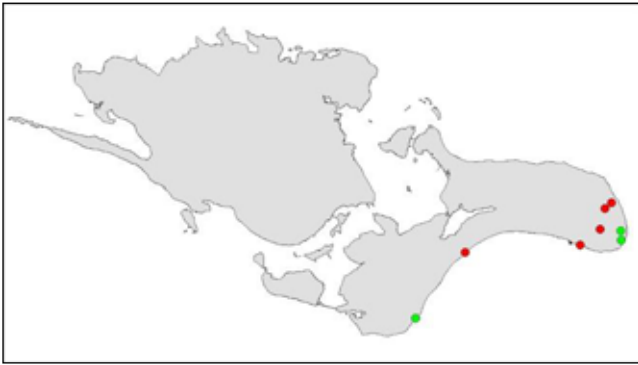
Udbredelse i landet: Lancet-Skeblad er kun kendt fra Lolland, Falster og det sydlige Sjælland. Planten er i AFD hyppigst fundet på Lolland og i alt i 19 ruder i AFD. Den er på den danske rødliste som næsten truet, NT.

Forvaltning: voksestedet ved Mern Å bør genbesøges for at vurdere bestanden og tilstanden af voksestedet. (O, F?).

© Biopix JCS

Langbladet Bakketidsel, NT

Økologi: den vokser på typisk tør og kalkrig eller leret bund i typisk åben vegetation eller i brud. Blomstringsperioden er juli - august.

Aktuel forekomst i kommunen: den findes i kommunen langt overvejende på Høje Møn, hvor der er nye angivelser fra Hundevængsgård og Nælderende. Derudover er arten i AFD i perioden 1998-2000 angivet fra Klinteskov, Klinton, Høvblege, øst for Klint-holm Havn, stik

syd for Stege Nor og endelig set i 2010 på sydkysten af Møn, nord for Fanefjord Skov. Arten formodes fortsat at findes på flere af disse voksesteder samt i Jydelejet, hvorfra den senest er angivet i 2000.

Udbredelse i landet: Langbladet Bakketidsel er ikke meget forskellig fra Almindelig Bakketidsel, og mellemformer mellem de to underarter forekommer hyppigt. Den "rene" Langbladet Bakketidsel er meget sjælden og findes udover nævnte områder kun i Faxe Kalkbrud og på Stevns Klint. I AFD er fundene her fordelt i 7 ruder. En stor del af den danske bestand findes i kommunen.

Forvaltning: arten voksesteder bør besøges for at vurdere forekomst og plejebenhov, (O,F?)

© Biopix JCS

Langklaset Vikke, LC

Langklaset Vikke fra vejskrænt på Østmøn (Foto: CHB)

Økologi: vokser på tørre skrænter med kalkrig, næringsfattig bund; eksempelvis kystskrænter, vejkanter, overdrev og kæmpehøje. Planten klatrer i den øvrige vegetation og klarer sig bedre uden drift end på tætgræssede lokaliteter. Den blomstrer i juni-juli med iøjnefaldende lange klaser.

Aktuel forekomst i kommunen: Langklaset Vikke har en lang række findesteder i kommunen, som er koncentreret til den sydøstlige del af Møn omkring Busene samt spredt på vejskrænter. Desuden er den i AFD fundet i 2006 fra Risby Ådal ved Præstø SØ for Bårse Grusgrav. Mange af fundene er fra før 2010, men da arten er relativ robust, forventes den at findes på hovedparten af tidligere findesteder.

Udbredelse i landet: overvejende kystnær forekomst på Fyn, Sjælland og Sydøstmøn. I AFD er den fundet 35 ruder, heraf kun to ruder i Jylland.

Forvaltning: Langklaset Vikke bør eftersøges i Risby Ådal for at fastslå, om den forsat findes på lokaliteten samt i hvilken tilstand voksestedet er. Endvidere bør den eftersøges på vejskrænter, hvor den tidligere er fundet og hensyn til bestande bør indarbejdes i slåpraksis af vejkanterne, (O,F).

Langstakket Væselhale, VU

Økologi: dette sjældne græs vokser på tør, ofte sur og næringsfattig bund langs kyster, skrænter, overdrev, p-pladser og klippeoverdrev.

Aktuel forekomst i kommunen: Væselhalen er i nyere tid fundet på 6 forskellige lokaliteter i perioden 1996 - 2014 i NOVANA eller AFD. Dette er Ålebæk Strand, Knudshoved Odde, Mandemarke Bakker, Bogø, Tærø og Hårbølle Pynt.

På sidstnævnte to lokaliteter er arten fundet efter 2010.

Udbredelse i landet: den er sjælden på Øerne og i Østjylland og derudover meget sjælden. Dog optræder den ifølge AFD ret almindeligt på Bornholms kystnære områder. Den er samlet fundet i 51 ruder i atlasprojektet.

Forvaltning: de voksesteder, hvor pleje kan være påkrævet, bør besøges (O,F?).

© Biopix JCS

Leverurt, NT

Økologi: vokser i kommunen på udpræget kalkrig, næringsfattig bund i rigkær, tagrørsump og kalkskred. Leverurt en spæd urt, der er sårbar overfor tilgroning. Blomstringen finder sted i sensommeren; juli - august.

Aktuel forekomst i kommunen: arten er kendt fra tre områder - Høje Møn (Jydeleje-faldet og Høvblege), Ræveholms Mose og Sorteholm ved Jungshoved Nor samt fra Even. Bortset fra

bestandene på Møn forekommer den meget talrigt på sine øvrige voksesteder. Det er en iøjnefaldende art, der ikke overses på sine voksesteder. Men besøges rigkærene ikke sent på sæsonen, gør dens lavt stillede viollignende grundblade ikke meget væsen af sig.

Udbredelse i landet: bortset fra forekomster i klitlavninger med kalkskaller langs vestkysten af Jylland findes den spredt forekommende øst for israndslinjen i hele landet. Leverurt er fundet på ca. 200 lokaliteter i AFD, og fundene er fordelt på 113 ruder.

Forvaltning: bør eftersøges i kommunens relativt få rigkær (eksempelvis Busemark Mose, Bekkasinmosen og rigkærspartier i indre dele af strandenge). Afgræsning eller sent høslæt bør sikres på dens eksisterende voksesteder, (O, F).

Leverurt fra Høvblege på Møn. (Foto: AJ).

Liden Guldstjerne, DD

Økologi: vokser gerne i halvfugtig, middelrig muldbund i typisk løvskov, parkskov, plæner og krat. Knyttet til parker og herregårdsmiljøer. Det er en spinkel plante, der kun ses ved blomstring, hvilket er i marts-april.

Aktuel forekomst i kommunen: Guldstjernen har fra den nordlige del af kommunen tre angivelser, der er ca. 10 år gamle: alléen ved Nysø, Bellevue og fra et præstegårdsdige i

Sværdborg. De tre lokaliteter ligger relativt tæt på hinanden på Sydsjælland. Arten kan være overset i kommunen.

Udbredelse i landet: arten er sjældent forekommende på øerne og Østjylland. I AFD er den fundet i 54 ruder.

Forvaltning: artens tre kendte voksesteder bør besøges, dels for at fastslå, om arten fortsat findes, dels for at vurdere tilstanden af voksestederne og evt. plejebehov, (O,F?).

© Biopix JCS

Liden Sneglebælg, VU

Økologi: vokser på tør og åben, ofte kalkrig bund på overdrevs-, kyst- og vejskrænter. Blomstring er i maj-juni, men arten er også karakteristisk i frugt.

Aktuel forekomst i kommunen: findes tre steder i kommunen - Sydøstmøn (Busene-området), Råby Sandlodder vest for Klintholm samt Knudshoved Odde. På sidstnævnte lokalitet har den haft meget store bestande, men nu findes

arten blot i en ganske lille forekomst yderst på spidsen af odden, hvor voksestedet er truet af at styrte i havet.

Udbredelse i landet: Liden Sneglebælg er sjælden i Danmark og rødlistet som næsten truet, NT, på den nationale liste. Den er i AFD blot fundet i 20 ruder, overvejende på Lolland, Falster og Møn samt Nordvestsjælland.

Forvaltning: artens voksesteder ved Råby Sandlodder og ældre angivelser i Busene-området bør besøges, dels for at fastslå, om arten fortsat findes, dels for at vurdere tilstanden af voksestederne og evt. plejebehov, (O,F?).

Liden Sneglebælg fra naturareal ved Busenevej på Østmøn (Foto: CHB)

Liden Steffensurt, DD

Økologi: denne ret uanseelige urt vokser på oftest fugtig, let skygget bund i ellesumpe, langs kløfter og skovbække samt skovskrænter, ofte med udsivende vand.

Aktuel forekomst i kommunen: arten er kun kendt fra Melte Skov, vest for Præstø, hvor den senest er set i 2006.

Udbredelse i landet: Steffensurten er sjælden i landet og hyppigst i Midt- og Nordsjælland samt Nord- og Østjylland. I AFD er den på landsplan fundet i 23 ruder og i øvrigt her vurderet som "formodentlig underrapporteret".

Forvaltning: typen af voksested har sjældent noget plejebenhov. Forekomsten i Melte Skov bør eftersøges (O).

Foto: Peter Leth

Liden Vandarve, DD

Økologi: der er tale om en meget spæd plante på op til 5 cm, der vokser på urolig bund, der ofte er vintervåd og sommertør. Naturtypen er tørre enge, overdrev, gamle strandvolde og strandoverdrev. Liden Vandarve mistrives ved tilgroning og skygge. Den blomstrer i maj, men er nemmest at finde, når den henviser allerede i juni.

Aktuel forekomst i kommunen: Liden Vandarve er kendt fra tre lokaliteter, hvor arten ikke er fundet (og måske ikke eftersøgt) siden 2006 - Knudshoved Odde, Færgens Vænge på Sydvestmøn og Busemarke Mose (to lokaliteter). Registreringerne af arten er gjort i AFD og NOVANA. Desuden er der på kortet medtaget et gammelt fund af arten fra 1965 på Ulshale. Liden Vandarve er med stor sandsynlighed overset i kommunen.

Udbredelse i landet: arten er i AFD fundet i 77 ruder, overvejende spredt i landet og kystnært.

Forvaltning: de tre nyere voksesteder bør besøges i maj, hvor Liden Vandarve endnu er fremme, dels for at fastslå, om arten fortsat findes, dels for at vurdere tilstanden af voksestederne, (O, F?).

© Biopix JCS

Liggende potentil, DD

Økologi: den vokser på vintervåd og sommertør, næringsfattig bund, der ofte er sur, som fx sure tørre enge og overdrev, skovenge og hedemoser. Potentilen blomstrer i juni-juli.

Aktuel forekomst i kommunen: Liggende Potentil er i kommunen kun angivet fra Ulvshale i amtets rødliste fra 2006, uden at det præcise voksested eller bestandsstørrelse kendes. Den kan være overset i kommunen, om end antallet

af potentielle voksesteder er begrænset.

Udbredelse i landet: den er kun relativ almindelig i Sydøstjylland og på Als; i øvrigt sjælden. Arten er fundet i 60 ruder, heraf blot 9 på Sjælland, Lolland og Falster.

Forvaltning: på Ulvshale bør arten eftersøges og kortlægges, så status og evt. plejebehov kan fastlægges, (O,F?).

© Biopix JCS

Loppe-Star, VU

Økologi: vokser i kommunen på svagt kalkrig bund i rigkær. Det er en meget spæd art, der dårligt tåler tilgroning med tæt og høje vegetation. Staren blomstrer i april-maj, men ses nemmest ved frugtmodning, når "lopperne" (frugthystrene) vender nedad.

Aktuel forekomst i kommunen: eneste voksested i kommunen er i en lavning på Heden og i et rigkær i randen af Heden på Ulvshale.

Her blev den fundet eller genfundet i forbindelse med Statens NOVANA-overvågning i hhv. 2008 og 2009 og er set siden i rigkæret. I amtets rødliste er det angivet, at arten formentlig fortsat findes på Ulvshale, men at amtet mangler kendskab til de konkrete voksesteder og bestande. Der er således sandsynligvis tale om en tidligere kendt bestand.

Loppe-Star er meget uanseeligt (tynde 5-10 cm høje strå), så den kan være overset i kommunen. Udover Ulvshale, hvor der findes flere egnede voksesteder, findes arten måske ligeledes i Busemarke Mose eller Ræveholms Mose.

Udbredelse i landet: findes spredt i det meste af landet, hvor den dog er sjælden. I AFD er Loppe-Star fundet i 95 ruder, men Ulvshale-forekomsten er ikke angivet.

Forvaltning: ingen, men kunne eftersøges i Busemarke Mose og Ræveholms Mose, (O).

Loppe-Star fra Ulvshale Hede. Det indsatte foto viser de modne frugthylstre, "lopperne". (Foto: EP).

Lyng-Silke, DD

Økologi: planten er en parasit, der både mangler rødder og grønkorn. Den snor sig om stænglerne på lyng-planter og andre arter som Visse, Timian, Gul Snerre mm. Voksestedet er almindeligvis heder, strandvolde og strand-overdrev.

Aktuel forekomst i kommunen: Lyng-Silke er i nyere tid fundet een gang i kommunen - på Ulvshale Skanse på Møn under NOVANA-overvågning i 2005. Arten er desuden ifølge amtets rødliste fra 2006 fundet i Mandemærke Bakker tilbage i 1906. Lyng-Silke er ikke set på Ulvshale Skanse siden 2005 trods talrige eftersøgninger og må formodes at være forsvundet; evt. på grund af kreaturafgræsning.

Udbredelse i landet: arten er sjælden og fundet overvejende på sydvestkysten af Jylland samt Nordvestsjælland (Sjællands Odde). Nærmeste fund er en påfaldende forekomst på Vejrø i Smålandshavet. Lyng-Silke er i AFD fundet i 27 ruder og er rødlistet i Danmark som sårbar, VU.

Forvaltning: ingen, men fund af arten på Ulvshale er muligt, (O?).

© Biopix JCS

Løgurt, VU

Økologi: arten vokser i overvejende kalkrige moser, der kan være afgræssede eller under tilgroning. Trives på våde, vinteroversvømmede lokaliteter og blomstrer i juli - august.

Aktuel forekomst i kommunen: Løgurt er kendt fra to lokaliteter i kommunen, hvoraf forekomsten i Knudsskov på Knudshoved Odde består af flere mindre bestande. I et ekstensivt afgræsset rigkær i Busemark Mose på Østmøn

er der nyopdaget en bestand i 2014. Der kan være flere uopdagede bestande af Løgurt; især i de tilgroede partier af rigkær, hvor arten klarer sig ved at "ranke sig op" i vegetationen.

Udbredelse i landet: markant sydøstlig udbredelse med langt hovedparten af fund på Lolland og Falster. På Midt- og Østlolland er arten ikke ualmindelig. Det nordligste fund på Sjælland er ved Skellebjerg, vest for Dianalund. I AFD er den fundet i 21 ruder, men ingen fund er fra Vordingborg kommune.

Forvaltning: voksestederne på Knudshoved bør besøges for at vurdere forekomst og voksestedernes tilstand og evt. plejebehov. (O, F?).

Løgurt fra Knudsskov på Knudshoved Odde (Foto CHB).

Mangeblomstret Ranunkel, NT

Økologi: vokser kystnært på strandenge, overdrev, diger mm. Voksestedet er typisk mid-delfugtigt til tørt.

Aktuel forekomst i kommunen: arten har en tydelig nordøstlig udbredelse i kommunen, hvor der i perioden 1999-2003 er set mindst 4 bestande (tre på Svinø i AFD-regi og en nord for Oreby i kommunens § 3-registrering). Desuden findes en ældre angivelse af arten fra Færgens Vænge (1982).

Udbredelse i landet: Mangeblomstret Ranunkel har en markant sydøstlig udbredelse i Danmark og findes langt overvejende på Lolland, Falster og Sydvestsjælland. Den er i AFD fundet i blot 20 ruder på 55 lokaliteter. Nationalt er den rødlistet som sårbar, VU.

Forvaltning: arten bør tilses på sine seneste voksesteder for at verificere bestandsstørrelser og vurdere evt. forvaltningsbehov (O.F?). Bestanden ved Færgens Vænge, der senest er set i 1982, har høj prioritet.

© Biopix JCS

Mose-Troldurt, VU

Økologi: vokser på middelfugtig, sur og næringsfattig bund på heder, i klitlavninger, sure enge mv. Troldurten blomstrer i april - juni.

Aktuel forekomst i kommunen: Troldurten findes kun på Ulvshale Hede, hvor den har en fast bestand i lavninger og fugtige strøg. Den findes næppe udenfor Ulvshale, idet der ikke forekommer egnede voksesteder i kommunen i øvrigt.

Udbredelse i landet: findes endnu ret almindelig i Jylland vest for israndslinjen, nord for Limfjorden og på Læsø. Mose-Troldurt er meget sjælden på øerne, hvor den i AFD blot er fundet i 6 ruder; totalt er den i AFD fundet i 219 ruder.

Forvaltning: ingen.

Mose-Troldurt fra Ulvshale Hede (Foto: EP).

Mygblomst, CR

Økologi: vokser i forskellige typer af kalkrige kær med god vandtilgang. I kommunen er voksestedet en våd og kalkpåvirket tagrørsump, der rørhøstes. Den blomstrer i juli og kan være endog meget svær at finde mellem tagrørene og anden vegetation.

Aktuel forekomst i kommunen: Mygblomst vokser kun ved Even vest for Præstø, hvor bestanden dog har været kraftigt på retur de

senere år. Mygblomst optælles årligt af staten i NOVANA-programmet. Arten vurderes at kunne vokse i Busemarke Mose.

Udbredelse i landet: Mygblomst er meget sjælden i Danmark med efter 1950 blot ca. 20 kendte voksesteder. I AFD er den fundet i 15 ruder, hvoraf de ni er på Sjælland. Arten er rødlistet som moderat truet, EN, og er desuden på Habitatdirektivets Bilag II og IV.

Forvaltning: driften af det aktuelle voksested ved Even bør overvejes ændret fra rørhøst til ekstensiv kreaturafgræsning, (F).

Mygblomst fra Even (Foto CHB).

Nikkende Flitteraks, NT

Økologi: Nikkende Flitteraks, der kendes på sine store småaks, vokser på næringsfattig gerne alkalisk bund i løvskove, skovskrænter, skovenge og andre lignende voksesteder.

Aktuel forekomst i kommunen: arten er i kommunen kun kendt fra Høje Møn, hvorfra den senest er angivet i 2012.

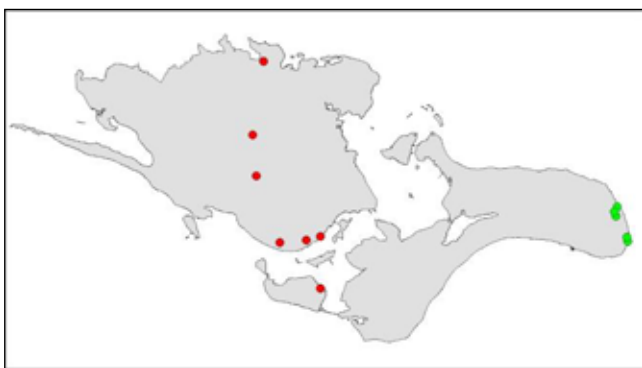
Udbredelse i landet: Flitterakset er sjældent i Danmark, og hyppigst på Bornholm, Midt- og Nordøstsjælland samt i Jylland i Østjylland og Himmerland. Den er fundet i 72 ruder i AFD.

Forvaltning: artens voksesteder har næppe noget plejebenhov. Kendte bestande bør tilses, (O).

© Biopix JCS

Nikkende Hullæbe, LC

Økologi: arten vokser gerne på kalkrig fugtig bund med gerne et tykt førnelag. Typisk er dette i kløfter og moser, på skrænter og langs skovveje i løvskov (ofte bøgeskov).

Aktuel forekomst i kommunen: Nikkende Hullæbe har to udbredelsesområder i kommunen; dels Høje Møn, hvor den er set for nyligt flere steder (Jydelejet, Store Klinteskov, Nælderenden og Store Stejlebjerg); dels Bogø

og Sjælland, hvor den for 15-20 år siden blev eftersøgt og fundet af Niels Faurholdt i overvejende skovkløfter i Bogø Østerskov, Petersgaards skovene (3 skovområder), Troldbjerg Skov, Hovskov ved Lekkende og Faksinge Skov.

Udbredelse i landet: findes i Østjylland og på Fyn, Sjælland, Lolland, Falster og Møn. Den er hyppigst på Midtsjælland og Lolland-Falster. Det er en art, mange botanikere først er blevet fortrolig med i de seneste 20-30 år, hvorfor arten kan være hyppigere end kortet viser. I AFD er den fundet i 70 ruder. Arten er fredet i Danmark.

Forvaltning: voksestederne for Nikkende Hullæbe har sjældent noget egentligt forvaltningsbehov. De gamle fundsteder bør dog opsøges, for at klarlægge om arten fortsat findes, (O).

© Biopix JCS

Nordlig Lund-Fladstjerne, DD

Økologi: vokser på fugtig bund i aske- og elle- sump eller i kløfter i bøgeskov. Nordlig Lund-Fladstjerne blomstrer i juni

Aktuel forekomst i kommunen: arten er kun set på Sjælland - i Hollænderskov, Neble Skov, Langebæk/Østerskov samt en upræcis angivelse fra Præstø. Alle fund er i perioden 2005-2009.

Udbredelse i landet: det er en art med en markant klumpvis udbredelse i Danmark: den findes i skovene på den østjydske højderyg til på højde med den sydlige del af Djursland, på Sydøstfyn og på Sydøstsjælland. Derudover findes meget få fund i landet. Nordlig Lund-Fladstjerne er en tydelig anderledes underart af Lund-Fladstjerne, som mange botanikere først sent er blevet opmærksomme på. I AFD er den fundet i alt i 86 ruder.

Forvaltning: voksestederne har sjældent et egentligt forvaltningsbehov. De tidligere fundsteder bør genbesøges, (O).

© Biopix JCS

Plettet Gøgeurt, DD

Økologi: vokser på middelfugtig, sur og næringsfattig bund på heder, i klitlavninger, sure enge, hængesæk mv. Omtrent samme voksested som Mose-Troldurt.

Aktuel forekomst i kommunen: arten er kun set ét sted i kommunen - i Fællesfolden på Ulvshale på Møn, hvorfra den er angivet i amtets rødliste i både 1999 og 2006. Seneste fundår er givetvis før årtusindskiftet. Udover Ulvshale vurderes

der ikke at være potentielle voksesteder for arten i kommunen.

Udbredelse i landet: Plettet Gøgeurt er endnu almindelig i Midt-, Vest- og Nordjylland samt på Læsø; i øvrigt er den sjælden. Den er i AFD fundet på 620 lokaliteter i 268 ruder. Arten er fredet i Danmark.

Forvaltning: den bør eftersøges på Ulvshale, (O).

Plettet Kongepen, VU

Økologi: denne markante gule kurvblomst vokser på tør sandet bund, der ofte er sur. Typisk er dette kystnært på overdrev, klitter, skrænter, heder og let bevoksede arealer.

Aktuel forekomst i kommunen: Plettet Kongepen findes kun på Svinø Sydstrand, hvor den har en lille bestand, der er genfundet i 2017.

Udbredelse i landet: arten er ikke sjælden på Nordvestsjælland's kyster, men er det i den øvrige del af landet. I Jylland findes den udover kystnært tillige på indlandslokaliteter. I AFD er den fundet i 76 ruder.

Forvaltning: det eneste voksested i kommunen er ikke truet for nuværende. Selvom det er en iøjnefaldende art, er der grund til at tro, at den kan findes andre steder i kommunen, (O?).

Plettet Kongepen på Svinø Sydstrand (Foto: CHB).

Priklæbet Gøgeurt, NT

Økologi: denne underart af Maj-Gøgeurt vokser på næringsfattig våd bund, gerne med sparsomt vegetationsdække og kystnært.

Navnet "Priklæbet Gøgeurt" dækker over en underart af Maj-Gøgeurt og inkluderer den variant, der kendes som "Ringpletlet Gøgeurt" (som ses på fotoet til højre).

Aktuel forekomst i kommunen: Priklæbet Gøgeurt blev set første gang 1997 i AFD ved Græsbjerg, nordøst for Vordingborg. I de senere år er den dukket op ved Bårse, hvor den vokser langs bredderne af tidligere grusgravssøer og ved en motorvejstilkørsel.

Udbredelse i landet: Priklæbet Gøgeurt er sjælden, men er sandsynligvis under udbredelse. Især langs Køge Bugt findes arten i kæmpebestande sammen med Ringpletlet Gøgeurt. Priklæbet Gøgeurt er i AFD fundet i 9 ruder spredt i landet. Arten er rødlistet som moderat truet (EN).

Forvaltning: tilgroning af voksestederne kan på sigt udgøre et problem, men er ikke aktuelt.

Priklæbet Gøgeurt fra Bårse og Ringpletlet Gøgeurt fra Græsbjerg NØ for Vordingborg (Foto: CHB).

Pukkellæbe, EN

Økologi: vokser i kalkrige kær med god vandtilgang. Arten tåler meget dårligt tilgroning pga. sin lidenhed og grundstillede blade. Denne spæde orkidé blomstrer i starten af juli med blomster, der tydeligt dufter af honning.

Aktuel forekomst i kommunen: Pukkellæbe findes med en lille bestand i åbent kalkskred for enden af Jydelejet på Møns Klint. Arten er for mange år siden desuden fundet i Busemarke

Mose, hvor den fortsat kan vokse i de veludviklede artsrige knoldkær.

Udbredelse i landet: arten er i AFD blot fundet i ti ruder, hvoraf de syv er på Sjælland og Møn. Derudover findes den i Vendsyssel. På den danske rødliste er arten vurderet som moderat truet, (EN). Desuden er den fredet.

Forvaltning: bør eftersøges i Busemarke Mose i starten af juli, (O).

Et sjældent syn af Pukkellæbe i blomst. Kreaturerne æder gerne de honningduftende blomsterstande (Foto: EP).

Rank Frøstjerne, DD

Økologi: vokser på kalkrig, middelfugtig til tør bund på kalkenge, overdrev, strandoverdrev og tørre partier i moser. Rank Frøstjerne blomstrer i juni-juli.

Aktuel forekomst i kommunen: er kun angivet fra Svinø Sydstrand med en meget stor bestand i amtets rødliste fra 2006. Det er dog muligt, at der er tale om en fejlbestemmelse, idet arten ikke er genfundet senere fx ved statens senere

kortlægning af habitatnaturtyper. I samme regionale rødliste er nævnt en u-verificeret indsamling af arten fra enge ved Stensby Skov på Sydsjælland.

Udbredelse i landet: påfaldende forekomst i Københavns Vestegn (de kalkrige moser) og østsiden af Roskilde Fjord. Desuden meget fåtallig i det øvrige Sjælland, på Falster og i Jylland. Kan være overset og fejlbestemt. I AFD er den blot fundet i 23 ruder, heraf blot i to i Jylland.

Forvaltning: voksestedet på Svinø Sydstrand bør genbesøges og det bør verificeres, om arten er korrekt bestemt, (O).

© Biopix JCS

Rank Hjørneklap, NT

Økologi: overvejende fugtig, kalkrig og skygget bund. Blomstringstiden er juni-juli.

Aktuel forekomst i kommunen: forekommer lokalt talrigt i lerede fald eller kalkskred på Møns Klint. Udover denne forekomst, der betragtes som oprindelig, er arten desuden fundet på Ulvshale i slutningen af 1950'erne. I AFD er den desuden angivet fra Busene Have på Sydøstmøn i 1997.

Udbredelse i landet: er udover Møns Klint og Busene Have i AFD blot fundet i tre ruder på vejkant og i grusgrav.

Rank Hjørneklap er fredet på sit voksested på Høje Møn og er desuden på den nationale rødliste vurderet som næsten truet, NT.

Forvaltning: bør eftersøges ved Busene Have, (O).

© Biopix JCS

Rundbladet Soldug, LC

Økologi: vokser på næringsfattig sur bund i hedelavninger, fattigkær og hængesæk. Blomstrer i juli med fine hvide blomster, men kan erkendes hele året på sine karakteristiske blade og blomsterstande.

Aktuel forekomst i kommunen: Solduggen vokser i kommunen kun på Heden på Ulvshale, hvor den er talrig i udtørrende lavninger og langs bredder af vandhuller.

Udbredelse i landet: den er endnu almindelig vest for israndslinjen, i Syd- og Nordjylland og Nordøstsjælland; i øvrigt sjælden. I AFD er den fundet på mere end 500 lokaliteter fordelt på 318 ruder. På Lolland, Falster og Møn er den blot registeret i tre ruder.

Forvaltning: ingen.

Rundbladet Soldug er en såkaldt "kødædende" plante, der her med sine kirtelhår har fanget en sommerfugl.

© Biopix JCS

Ræve-Star, NT

Økologi: vokser i kommunen omkring vandhuller, men findes i øvrigt i skovsumpe, ved damme og grøfter i skov, på skovenge, i rydninger mm. Ræve-Star blomstrer i juni-juli, men de ret kraftige planter er synlige det meste af vækstsæsonen.

Aktuel forekomst i kommunen: de få kendte voksesteder i kommunen er ved to vandhuller sydvest på for godset Lekkende samt ved Neble

Skov. Ved Lekkende blev Ræve-Star fundet i 2009 i forbindelse med kommunens § 3-registrering og i samme år i AFD ved Neble Skov. Arten er ikke angivet fra kommunen i Storstrøms Amts regionale rødliste fra 1999 eller i revisionen af rødlisten fra 2006.

Da Ræve-Star har stor lighed med Sylt-Star, er det sandsynligt, at mange fund af arten ikke bestemmes korrekt, og at arten underrapporteres.

Udbredelse i landet: arten er sjælden og findes langt overvejende i morænelersområder på Sjælland, Lolland og Østfyn samt på Bornholm. Den er i AFD fundet i 30 ruder med 45 lokaliteter.

Forvaltning: ingen, men bestandene bør genbesøges, (O).

© Biopix JCS

Rød Hullæbe, NT

Økologi: vokser i kommunen på kalkrig bund i bøgeskov, skrænter og skred. Blomstrer i juli-august.

Aktuel forekomst i kommunen: spredt forekommende på Møns Klint, uden at bestandene er store.

Udbredelse i landet: meget sjælden i Danmark og udover Møns Klint desuden i Rubjerg Knude

Plantage, i Odense og Hjørring Kommuneplantage. De to førstnævnte områder udgør de to AFD-ruder, hvor arten blev fundet i projektet. Arten er rødlistevurderet til sårbar, VU, på den nationale rødliste og er desuden fredet.

Forvaltning: ingen, idet bestand og udbredelse synes at være stabil.

© Biopix JCS

Rød Skovlilje, VU

Økologi: vokser i kommunen på kalkrig bund i bøgeskov, skrænter og skred. Samme voksested som foregående art. Denne meget iøjnefaldende orkide blomstrer i maj-juni.

Aktuel forekomst i kommunen: spredt forekommende på Møns Klint, uden at bestandene er store.

Udbredelse i landet: meget sjælden i Danmark og udover Møns Klint desuden i Allindelille Fredskov på Sjælland og Buderupholm Bjergskov i Jylland, svarende til fund i tre AFD-ruder. Arten er rødlistevurderet som moderat truet, EN, på den nationale rødliste og tillige fredet.

Forvaltning: ingen, idet bestand og udbredelse synes at være stabil. Den "overvåges" af talrige naturinteresserede, der besøger Møns Klint.

© Biopix SDL

Salep-Gøgeurt, EN

Møn (her ca. 60 blomstrende planter). Begge bestande overvåges af kommunen, og lokaliteter plejes ved kreaturafgræsning.

Salep-Gøgeurt fra Vollerup Græsgange på Vestmøn
Foto: CHB

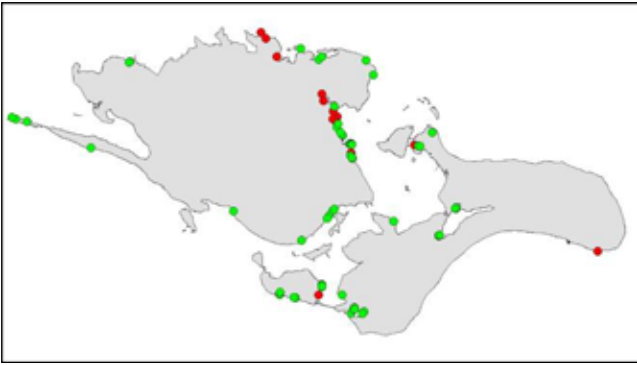
Økologi: tør bund på oftest kalkrige overdrev, strandoverdrev og skrænter. Der er tale om en spæd orkidé, der dårligt tåler tilgroning og skygge.

Aktuel forekomst i kommunen: Salep-Gøgeurt findes med en bestand (ca. 40 blomstrende planter) på Sjælland ved Bønsvighoved Skov på et kystnært overdrev samt på ligeledes et kystnært overdrev vest for Fanefjord Kirke på

Udbredelse i landet: den er sjælden og findes overvejende på Sjælland (Isefjord og Roskilde Fjord-området). Ifølge AFD, hvor den er fundet i 26 ruder, hvoraf 18 ligger øst for Storebælt, er arten gået stærkt tilbage siden den tidligere udbredelsesstatus (TBU i 1948). Salep-Gøgeurt er fredet i Danmark, og er en oplagt rødlistekandidat til den nationale rødliste.

Forvaltning: Salep-Gøgeurt bør overvåges årligt, og driften på de omtalte overdrev bør sikres ved længevarende aftaler, (O, F).

Samel, LC

Økologi: en relativ spæd art, der dog tåler ekstensiv afgræsning eller tilgroning i en kortere årrække. Den vokser på afgræssede strandenge, langs grøfter og under hegn i strandrørsumpe, ved bredder af vandhuller og i kystnære rigkær. Blomstring sker i juli - august.

Aktuel forekomst i kommunen: Samel er vidt udbredt i kommunen med stedvist næsten sammenhængende bestande på øst- og sydøstkysten af Sjælland samt på Bogø-Sydvestmøn. På Sjælland er der desuden flere forekomster mod nord ved Præstø, ved Kostræde Banker, på Knudshoved Odde, på Svinø Nordstrand og ved Vintersbølle Skov på "Blegen". På Møn findes den nævnt fra nord mod syd på Ulvshale (Fællesfolden og Horsnæs Enge), to steder ved Stege Nor, Koster, ved Lille Damme, ud for Fanefjord Kirke og ved Færgens Vænge. Arten er eftersøgt i 2016 og 2017 på kommunens strandenge.

Udbredelse i landet: forekommer stedvist almindeligt (som i Vordingborg Kommune) på øerne. I Jylland er den i AFD kun langs østkysten fra Djursland og syd på. I AFD er Samel i alt fundet i 107 ruder.

Forvaltning: Samel bør eftersøges i de få områder, hvor den ikke er genfundet. Tilgroede strandenge bør atter afgræsses i det omfang de også rummer andre sjældne strandensarter, (O, F).

Samel fra Kragevig Enghave (Foto:CHB)

Sandkarse, LC

Økologi: Sandkarse vokser på kalkholdig bund. I kommunen er det på kalkoverdrev, skred og åben løvskov, men andre steder i landet vokser den gerne i kalkholdige tørvemoser. Blomstringstiden er maj-juni.

Aktuel forekomst i kommunen: forekommer kun på Møns Klint, bl.a. i Jydelejet og Klinteskov.

Udbredelse i landet: forekommer talrigt på Stevns Klint, der sammen med Møns Klint i AFD vurderes at rumme de spontane forekomster af arten. Øvrige forekomster er indslæbte bestande, overvejende i Jylland. I alt er den fundet i 30 ruder.

Forvaltning: Rydning af skov på statens arealer i Jydelejet har været gunstigt for arten. Der er ikke et kommunalt forvaltningsbehov.

Sandkarse eller Kalk-Sandkarse, som den også kaldes, fra Jydelejet (Foto AJ).

Sand-Rottehale, LC

Økologi: et ganske iøjnefaldende lille græs, med en duskformet blomsterstand, der kan udgøre den halve højde af planten eller mere. Rottehalen vokser tørt, sandet og gerne alkalisk i typisk åben vegetation i klitter og på gamle sandede strandvolde.

Aktuel forekomst i kommunen: arten findes i tre områder, der alle ligger på Møn: på Ulvshale, på Råbylille Strand og omkring Klintholm.

Udbredelse i landet: Sand-Rottehale er ekstremt kystbundet, og den er i AFD ikke fundet i en eneste indlandslokalitet. I alt er arten fundet i 97 ruder, som hovedsageligt ligger i Nordvestjylland og Nordvestsjælland.

Forvaltning: voksestedstypen har sjældent behov for pleje. Bestande ved Råbylille Strand bør tilses, (O).

Sand-Rottehale fra Ulvshale, Møn. (Foto: AJ).

Seksradet Stenurt, VU

Økologi: vokser på meget næringsfattig, tør bund på strandvolde, kirkegårdsdiger og vejrabatter. Den blomstrer kraftigt gult i juli.

Aktuel forekomst i kommunen: findes i to tætliggende bestande på Sydvestmøn - dels kirkebakken ved Fanefjord Kirke, dels på gammel strandvold i Hårbølle Stenminer.

Udbredelse i landet: i AFD er den fundet i blot i 25 ruder, der ligger spredt i hele landet, men ikke vest for israndslinjen

Forvaltning: kommunens naturpleje i Hårbølle Stenminer har begunstiget Seksradet Stenurt meget på dette voksested. Opfølgende pleje kan være nødvendigt, (F?). Ved Fanefjord Kirke bør det undersøges, om bestanden fortsat slås regelmæssigt, og om det med anden drift er muligt at gavne arten, (F?).

Seksradet Stenurt fra Hårbølle Stenminer (Foto: CHB).

Skov-Rørhvene, VU

Økologi: dette markante græs vokser på fugtig, overvejende sur bund på en lang række af voksesteder - bøgeskov på morbund, bøgeskrænter, egeskov og egekrat, men også i granskov og askeskov.

Aktuel forekomst i kommunen: Skov-Rørhvene er kun fundet een gang i kommunen; i Vintersbølle Skov ved Vordingborg i 2008 i AFD-regi, hvor den også er set senere.

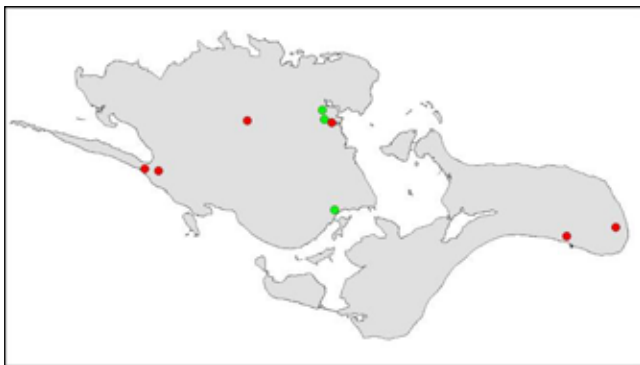
Udbredelse i landet: findes langt hyppigst i Midt- og Nordøstjylland, hvor den stedvist er almindelig; i øvrigt er den blot fundet i seks ruder på Sjælland i AFD, hvoraf de fire ligger i Nordøstsjælland. I alt er den fundet i 85 ruder i AFD.

Forvaltning: status for såvel art som voksested er ukendt og dette bør afklares, (O,F?).

© Biopix JCS

Skov-Vikke, NT

Økologi: Skov-Vikke er en ivrigt klatrende ærteblomst på middelfugtig og oftest frodig muldbund i løvskove; gerne i skovbryn og langs skovveje.

Aktuel forekomst i kommunen: Vikken findes i 6 skovområder - Orebykov, Teglskov, Rekkende Skov og Langebæk Skov (Sjælland) og Bekkasinmosen og Klinteskov (Møn). I de to sidstnævnte skovområder på Sjælland er arten

set i hhv. 2016 og 2010; i de øvrige områder ligger fundene tilbage til perioden 1998-2006. Det er sandsynligt, at Skov-Vikke findes i andre af kommunens skove.

Udbredelse i landet: arten er ikke sjælden på Midsjælland og i dele af Nordøstsjælland og findes derudover spredt på Sjælland, Fyn og Østjylland. Den er i AFD fundet i 71 ruder.

Forvaltning: typen af voksested kræver som sådan ikke pleje. Ældre bestande (eksempelvis i Bekkasinmosen nordvest for Klintholm på Møn) bør genbesøges for at fastslå artens status, (O).

© Biopix JCS

Slank Blærerod, DD

Økologi: vokser i tørvegrave, skovsøer, hedesøer eller andre søer med næringsfattig bund. Den blomstrer som de øvrige "blærerødder" med gule blomster i juli - august.

Aktuel forekomst i kommunen: planten er set i Linde Sø ved Vordingborg omkring 2006, men den er ikke angivet senere. Da arten ikke er fundet i AFD fra Sydsjælland og Lolland, Falster og Møn, kan der rejses tvivl om, hvorvidt arten er korrekt bestemt.

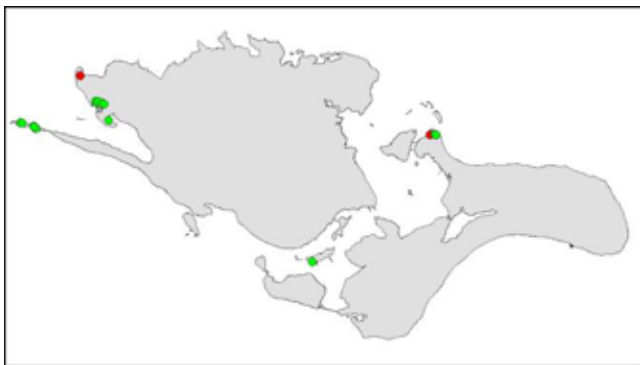
Udbredelse i landet: findes i Nordøstsjælland samt i Jylland på begge sider af israndslinjen. Kan være svær at adskille fra Almindelig Blærerod. Slank Blærerod er i AFD fundet i 76 ruder.

Forvaltning: bør absolut eftersøges i Linde Sø for at klarlægge, om den og eller andre "blærerødder" forsat findes her, (O).

© Biopix JCS

Smalbladet Hareøre, NT

Økologi: Hareøre vokser på ret tør bund i strandenge; fx på myretuer, strandeoverdrev, strandvolde mm. Denne lille skærmpolte blomstrer med lysegule blomster i juli.

Aktuel forekomst i kommunen: arten forekommer med nyere fund i det store strandengsområde på Hyltemade, Svinø Sydstrand, Avnø og Knudshoved Odde på Sjælland samt på Tærø og Ulvshale Nordstrand

(Fællesfolden). Desuden er den i amtets rødliste fra 2006 angivet som forekommende på den nordlige del af Svinø. Det må forventes, at Hareøre, der er en beskeden plante, kan findes på strandenge på Sjællands østkyst eller på Møn på fx Færgens Vænge på Sydvestmøn. Arten er eftersøgt på alle kommunens strandenge i 2016-2017.

Udbredelse i landet: lokalt relativ almindelig på sydkysten af Fyn og sydvestkysten af Sjælland; i øvrigt meget sparsomt forekommende. I AFD er Smalbladet Hareøre fundet i 49 ruder, men den vurderes her at kunne være overset.

Forvaltning: arten bør eftersøges på sine tidligere angivne voksesteder samt på gode, velafgræssede strandenge, (O).

Smalbladet Hareøre fra Hyltemade (Foto: CHB).

Snylterod, NT

Økologi: der er tale om en snylter, der ikke har grønkorn. Den vokser på sur og næringsfattig bund, typisk gammel bøgeskov på udvasket muldbund eller morbund.

Aktuel forekomst i kommunen: Snylteroden blev fundet i Råby Sandlodder på Sydøstmøn i 2016. Derudover er den i en 10-årig periode fra 1997-2006 fundet på tre lokaliteter - Store Hestehave øst for Præstø, Møns Klinteskov og Bogø Øster-

skov. I AFD, hvor den blev fundet i Vintersbølle Skov før 2010, vurderes den at være underrapporteret. Snylterod kan givetvis tillige findes andre steder i kommunen.

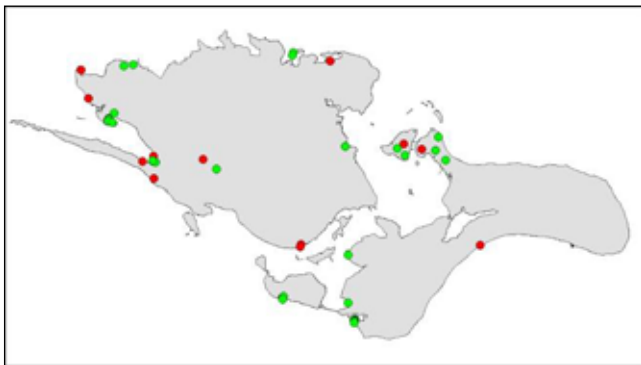
Udbredelse i landet: den findes meget spredt forekommende i hele landet, men er i AFD stort set manglende vest for israndslinjen. Den er fundet i 88 ruder.

Forvaltning: Snylterod forekommer ustadigt og dens voksested har som sådan ikke noget plejebehov. Eftersøgning af arten har ikke høj prioritet.

© Biopix JCS

Soløje-Alant, LC

Økologi: vokser på let, middelfugtig bund (gerne kalkholdig), på den tørre del af strandenge, på strandoverdrev og i strandkrat. Den trives i højere grad med moderat tilgroning eller ekstensiv afgræsning end med egentlig hård afgræsning. Sen blomstring; juli - september.

Aktuel forekomst i kommunen: Soløje-Alant har en stærkt kystbunden forekomst i kommunen og findes på Møn på Ulvshale og ved Fanefjord, på

Bogøys sydkyst samt på flere steder på Sydsjællands kyster med væsentlige bestande i Svinø-Avnøområdet. Der foreligger desuden flere ældre fund fra Barmosen nord for Vordingborg. I den umiddelbart nærliggende Ørslev Mose er Soløje-Alant genfundet i 2016 ved kommunens HNV-registrering. Desuden findes en række kystnære angivelser, hvor den fortsat kan findes. Arten er dog eftersøgt i 2016 og 2017 på langt størstedelen af disse lokaliteter.

Udbredelse i landet: Soløje-Alant findes langt overvejende i den sydøstlige del af Danmark (Syd-Fyn, Langeland, Vest- og Sydvestsjælland, Lolland, Falster og Møn) samt på Amager. I AFD er den fundet i 78 ruder.

Forvaltning: arten bør eftersøges i Barmosen, øst for Præstø og på sydkysten af Sjælland og Møn. Det skal vurderes, om tilgroning udgør en trussel på voksestederne og kan være årsagen til artens eventuelle forsvinden, (O, F?).

Soløje-Alant fra Hyltemade (Foto: CHB).

Sort Fladbælg, NT

Økologi: denne spektakulære ærteblomst findes på overvejende tør alkalisk bund i løvskove, gerne skrænter i bøgeskov. Den trives på varme voksesteder.

Aktuel forekomst i kommunen: Sort Fladbælg er fundet på 7 lokaliteter på sydsiden af Sjælland: i de Petergaardske skove, Marienlyst Dyrehave, Oreby Skov og Vintersbølle Skov, hvor den er set i 2017. På de øvrige lokaliteter er angivelserne 8-15 år gamle.

Udbredelse i landet: arten er almindeligst på Midt- og Sydsjælland, derudover meget usædvanlig i den øvrige del af landet. Den findes ikke vest for Israndslinjen. Den er fundet i blot 27 AFD-ruder og er næppe overset.

Forvaltning: bortset fra bestanden i Vintersbølle Skov, bør alle besigtiges for at fastslå artens status i kommunen, (O).

© Biopix JCS

Sort Rævehale, CR

Økologi: vokser på strandenge, strandrørsumpe og på stenstrand med tangopskyl. Græsset blomstrer i juni.

Aktuel forekomst i kommunen: to bestande på hver sin side af færgelejet ved Bogø By samt en forekomst nær dæmningen mod Farø. Alle bestande er set i AFD-perioden, men Bogø-bestandene er forgæves eftersøgt i 2017.

Udbredelse i landet: findes i Danmark kun i området Stubbekøbing og Sortesø på Falster og som nævnt på Bogø samt i en rude på Bornholm i AFD, hvor den er i alt fundet i blot fem ruder. Sort Rævehale er vurderet som næsten truet, NT, på den danske rødliste.

Forvaltning: bør atter eftersøges på Bogø og evt, pleje iværksættes, (O,F).

© Biopix JCS

Spidshale, NT

Økologi: dette spæde græs forekommer på strandenge og strandoverdrev, gerne med åben bund eller åbent vegetationsdække. Spidshale dårligt tilgroning. Arten blomstrer i juni, men gør under alle omstændigheder ikke meget væsen af sig.

Aktuel forekomst i kommunen: Spidshale er nyfundet så sent som i 2010 i NOVANA på strandeng i bunden af Stege Nor. Desuden vokser den

på Svinø Sydstrand i en gammelkendt bestand, der er guset i 2007 i AFD, men ikke genfundet i 2016.

Udbredelse i landet: spredt og fåtalligt forekommende på strandenge langs kysterne af Øerne, Vadehavet og Læsø. Den er i AFD fundet på 85 lokaliteter i 45 ruder, og Spidshale er i projektet vurderet overset.

Forvaltning: bør eftersøges på Svinø og andre gode strandenge (Hyltemade, Bredemade, Færgens Vænge etc., (O).

© Biopix JCS

Stilket Kilebæger, NT

evt. i små bestande, på andre strandenge i kommunen, om end de potentielle voksesteder må formodes at være besøgt tidligere.

Stilket Kilebæger fra Svino Sydstrand (Foto: CHB).

Økologi: på strandenge, gerne på udtørrende partier af strandengen. Arten blomster i juli-august.

Aktuel forekomst i kommunen: aktuelt kendes Stilket Kilebæger kun fra Svino Sydstrand og Hyltemade sydøst for, hvor den har vokset i mange år. Derudover foreligger en angivelse fra "Fanefjord" fra 2005, hvor den blev angivet som talrigt forekommende. Arten kan forekomme,

Udbredelse i landet: spredt forekomst i Danmark ved oftest beskyttede kyster. I AFD er den fundet i 68 ruder.

Forvaltning: besigtigelse af potentielle voksesteder bl.a. omkring Fanefjord for at fastlægge om og hvor arten forekommer samt bestandsstørrelse, (O).

Stor Frytle, DD

Økologi: frytlen gror på middelfugtig, sur og næringsfattig bund i bøgeskov, egeskov, ellemoser mm. Den blomstrer i maj og er ikke sjældent forvildet fra dyrkning.

Aktuel forekomst i kommunen: findes kun i Ridefoged Indelukke nordøst for Stege på Møn, hvor den senest er set i 2005.

Udbredelse i landet: ikke ualmindelig i Jylland, om end meget sparsomt forekommende vest for israndslinjen. På øerne er arten meget ualmindelig. I AFD er den fundet i 97 ruder.

Forvaltning: bestanden i Ridefoged Indelukke bør tilses, (O).

© Biopix KAN

Stor Gøgeurt, LC

på Nordøstmøn. Her har den tidligere desuden været fundet i den vestlige del af skoven, Stubberup Have. Et bemærkelsesværdigt fund er gjort omkring år 2000 i kanten af en brakmark i Holmemose ved Råbylille Strand på Møns sydkyst.

Stor Gøgeurt fra Høvblege (Foto CHB)

Økologi: vokser på middelfugtig, kalkrig eller leret bund i bøgeskove, på overdrev og kystskrænter. Blomstrer i maj - juni og er her knap til at overse; alene i kraft af sin størrelse.

Aktuel forekomst i kommunen: er meget snævert knyttet til Møns Klint med store bestande i Jydelejet, Møns Klinteskov, på Høvblege og Hundevænge Overdrev. Forekommer desuden i Lille Skov ved Liselund

Udbredelse i landet: Stor Gøgeurt findes udover på Møn kun ved Vejle Fjord og ved Middelfart. I AFD er arten fundet i 9 ruder. Den er rødlistevurderet som næsten truet, NT, på den danske rødliste og er desuden fredet.

Forvaltning: status for arten i Stubberup Have og ved Råbylille Strand bør afklares, (O).

Storblomstret Hullæbe, NT

Økologi: Hullæben vokser på kalkrig bund i mindre kløfter i bøgeskov og blomstrer i juli.

Aktuel forekomst i kommunen: findes fåtalligt i Klinteskoven på Møn samt ældre angivelser fra Jydelejet og Jydeleje-faldet. Desuden er der ældre fund fra kløfter i Viemose Skov på Sydøstsjælland og fra Vintersbølle Skov ved Vordingborg.

Udbredelse i landet: meget sjælden i Danmark og findes udover de nævnte forekomster blot fåtalligt på Lolland og Falster. I AFD er den her fundet i fire ruder. Storblomstret Hullæbe er rødlistevurderet som sårbar, VU, på den danske rødliste og er i øvrigt fredet.

Forvaltning: forekomsten omkring Jydelejet, i Viemose Skov og i Vintersbølle Skov bør verificeres, (O).

© Biopix JCS

Strandbo, VU

Økologi: en lille uanseelig plante i Vejbredslægten, der vokser i meget næringsfattigt vand eller på udtørrende bund i hedesøer, lavninger i klitter mm.

Aktuel forekomst i kommunen: Strandbo vokser i et vandhul på Ulvshale Hede på Møn.

Udbredelse i landet: den findes almindeligst langs Jyllands vestkyst, i Midtjylland og på

Læsø. Øst for Lillebælt er den kun fundet i fire ruder - to på Bornholm, en på Nordsjællands kyst og en ved Maribo-søerne. Kommunens bestand er ikke med i AFD, hvor den er set på 175 lokaliteter i 68 ruder.

Forvaltning: det bør sikres, at voksestedet for den lille bestand på Ulvshale Hede er stabilt og beskyttet mod "katastrofer", (F?).

© Biopix JCS

Strand-Krageklo, LC

Økologi: en stærkt stikkende ærteblomst med lyserøde blomster, der vokser på overvejende alkalisk, saltpåvirket tør bund, som fx strand-overdrev, kystskrænter, diger, grønne klitter mm.

Aktuel forekomst i kommunen: udpræget vestlig forekomst med en del ældre fund mellem 2000 og 2010. Seneste fund er gjort på Knudshoved Odde, Avnø og Svinø, hvor den især på

Hyltemade findes talrigt.

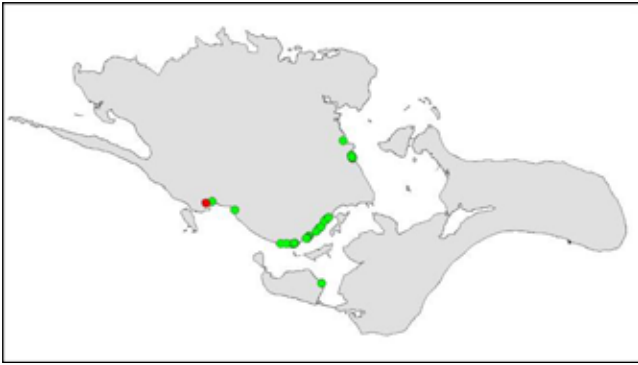
Udbredelse i landet: i AFD er Strand-Krageklo fundet i 87 ruder i Vadehavet, Sydvestfyn og øer, Lolland, Falster, Vest-Sydvestsjælland og Amager. På landsplan ses en markant sydlig ud-bredelse.

Forvaltning: selvom Krageklo ofte er relativt robuste overfor tilgroning, bør de ældre voksesteder tilses, dels for at fastslå bestandens status, dels for at vurdere plejebehov, (O, F?).

© Biopix JCS

Strand-Loppeurt, LC

Økologi: vokser ofte på den lidt ferskprægede indre del af strandenge og strandrørsumpe, gerne hvor der ikke eller kun moderat afgræsses. Loppeurten blomstrer i juni-juli i ofte store bestande.

Aktuel forekomst i kommunen: forekommer meget talrigt på Sjælland nedenfor Stensby og Langebæk Skov i nærmest sammenhængende bestande. Derudover forekommer arten nord og

syd for Kindvig Hoved på østkysten af Sjælland og ved Marielyst og Vintersbølle Skov ved Vordingborg. Strand-Loppeurt er genfundet i en lille bestand på Bogø i 2017. Alle fund efter 2010 på kortet er gjort i forbindelse med kommunens eftersøgning af strandengsarter i 2016-2017.

Udbredelse i landet: er i AFD kun fundet i 37 ruder i en begrænset del af Danmark - Sønderborg, Als, Sydfynske Øhav, Lolland, Falster og Sydsjælland samt Bornholm. Derudover er der praktisk taget ingen fund.

Forvaltning: Strand-Loppeurt er flere store og livskraftige bestande, der ikke er truet af eksempelvis manglende drift. Der bør rettes opmærksomhed mod de små bestande og deres voksestedes tilstand, (O, F?).

Strand-Loppeurt, Stensby Skov
(Foto:CHB).

Strand-Mandstro, LC

Økologi: vokser i klitter, sandstrand og strandvolde. Denne meget iøjnefaldende skærmpflante blomstrer i juli.

Aktuel forekomst i kommunen: findes i tre områder - ved Klintholm Havn på Sydøstmøn, på Ulvshale på Nordmøn og en halv snes steder på Knudshoved Odde, der alle er set i 2017.

Udbredelse i landet: den er udpræget kystbundet og findes langs Jyllands vestkyst og de flere indre danske farvande. I AFD er den fundet i 170 ruder.

Forvaltning: ingen

Strand-Mandstro fra Knudshoved (Foto: CHB).

Strand-Nellike, LC

Økologi: vokser ret tørt på overvejende kystnære lokaliteter - strandoverdrev, overdrev og skræn-ter. Nelliken blomster i juli-august med iøjnefaldende meget fligede kroner.

Aktuel forekomst i kommunen: findes talrigt på Svinø Sydstrand og Avnø, på Knudshoved Odde samt på kystskrænter ved Oreby Skov (alle på Sydsjælland). Desuden findes Strand-Nellike ved Hårbølle Havn og Stenminer på Sydvestmøn.

Kommunen har ved sidstnævnte lokalitet foretager kratrydning og iværksat afgræsning, hvilket har begunstiget Strand-Nellike meget. Fra de nærliggende strandoverdrev på Vollerup Græsgange foreligger der ældre angivelser af en bestand, som ikke har kunnet genfindes ved eftersøgning i 2016.

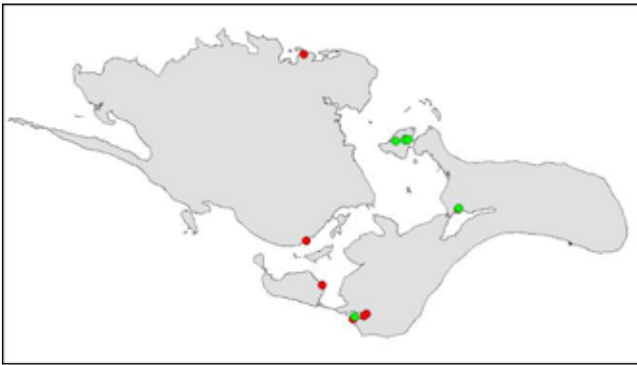
Udbredelse i landet: optræder ret sjældent langs især Sjællands vestkyst og Fyn-Langeland. I AFD fundet på 82 lokaliteter i 43 ruder.

Forvaltning: bør eftersøges på tidligere kendte voksesteder, ligesom der skal ske en vurdering af voksestedets tilstand med henblik på eventuel pleje. (O, F?).

Strand-Nellike fra Hårbølle Stenminer på Sydvestmøn (Foto: CHB).

Strand-Rødtop, VU

Økologi: udtørrende bund på strandenge, typisk i saltpander eller loer. Rødtoppen blomstrer tidligt, dvs. i maj - juni. Arten er sårbar overfor tilgroning.

Aktuel forekomst i kommunen: der foreligger nyere angivelser fra Færgens Vænge, Sydøstmøn samt i 2018 fra Stege Nor ved Stege og fra Nyord, hvor arten fortsat findes endog meget talrigt. Ældre angivelser er fra andre

strandenge ved Færgens Vænge/Fanefjord i 2006. Den er i 2018 eftersøgt forgæves på strandenge ved Præstø og ud for Stensby Skov (begge på Sjælland) samt ud for Bogø Østerskov, hvor der på alle lokaliteter er angivelser fra amtets tid.

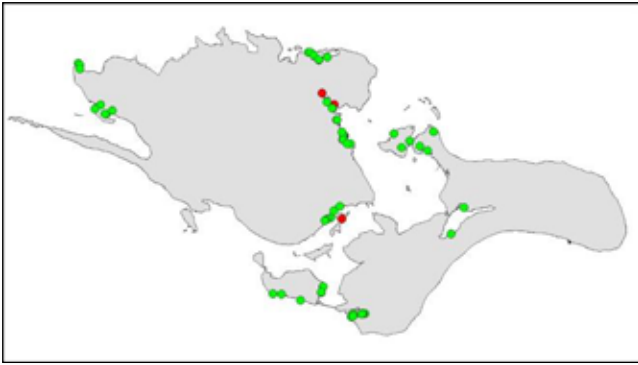
Udbredelse i landet: arten er sjælden langs de indre danske kyster og er i AFD fundet i 13 ruder. Den er på den danske gulliste fra 1997 udpeget som national ansvarsart.

Forvaltning: kan eftersøges på de tidligere kendte voksesteder, der bør plejes ved græsning, (O,F).

Strandeng ved Fanefjord Kirke, hvor Strand-Rødtop er set i en stor bestand. Arten er karakteristisk ved at være ugrenet og blomstrer allerede i maj-juni (Foto: EP, artsfoto: © Biopix JCS).

Strand-Siv, LC

Økologi: fugtig - våd bund på strandenge, langs grøfter og søer på strandenge. Vrages af kreaturerne ved afgræsning og står ofte i massive bestande.

Aktuel forekomst i kommunen: arten har udstrakte forekomster på Ulvhale, Sydøstmøn, Bogø og Sydøstsjælland, hvor den er eftersøgt i 2016 og i 2017. Kun i Rævesholms Mose (syd for Præstø), fra østsiden af Jungshoved Nord og

på Langø mellem Sjælland og Møn er Strand-Siv ikke genset efter 2010. Arten findes tilsyneladende ikke på den sydvestlige del af Sjælland.

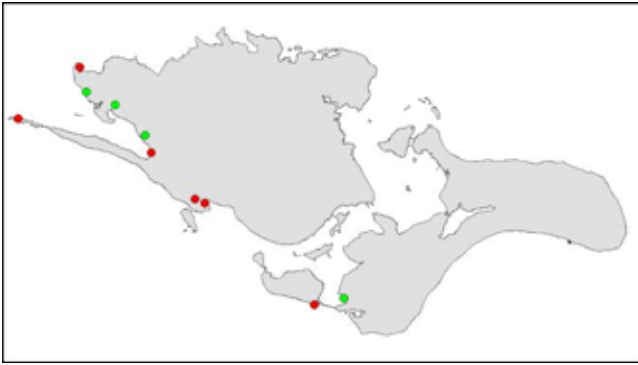
Udbredelse i landet: Strand-Siv findes i Danmark med en markant sydlig udbredelse, med en overvægt af fundene i det Sydfynske Øhav, Lolland, Falster og Møn samt Sydøstsjælland. Den er i AFD fundet i 59 ruder på 170 lokaliteter.

Forvaltning: bør eftersøges på sine få, resterende voksesteder i kommunen, (O).

Strand-Siv fra Ulvhale (Foto AJ).

Strand-Stenkløver, NT

Økologi: denne Stenkløver vokser kystnært på strandvolde og strandoverdrev, hvor bunden oftest er tør, alkalisk og ikke fattig.

Aktuel forekomst i kommunen: arten er ikke sjælden i den vestlige del af kommunen, hvor den findes fra Svinø Nordstrand til Vordingborg. Desuden er den kendt fra Bogø og kysten ud for Lille Damme på Vestmøn.

Udbredelse i landet: bortset fra nogle forekomster ved Roskilde Fjord har Strand-Stenkløver en markant sydøstlig udbredelse med forekomst på Sydfyn og tiliggende øer, den nordlige del af Lolland og Falster samt som nævnt Sydvestsjælland op til Reersø. Den er sjælden og er blot fundet i AFD i 33 ruder. Flere af bestandene i kommunen er ikke fundet i AFD-regi.

Forvaltning: ældre bestande bør opsøges for at fastslå arten status. Voksestedstypen kræver normalt ikke pleje, (O).

© Biopix JCS

Sump-Hullæbe, NT

Økologi: vokser vådt eller tidvist vådt på kalkrig eller leret bund i kær, væld, klitlavninger, skrænter med udsivende vand. En robust orkidé, der tåler en del tilgroning og har god vegetativ spredningsevne. Den blomstrer i juli.

Aktuel forekomst i kommunen: nyere angivelser af arten er fra motorvejsafkørsel ved Bårse, Even (kæmpe bestand) og Ræveholms Mose på Sjælland samt Høvblege, Busemarke Mose

(flere bestande) og Ulvshale Nordstrand på Møn. Desuden er der 10-15 års gamle fund i Kostræde Banker, Even (nordligere fund), Skallerup Kær (alle på Sjælland) samt et sydligere fund på Ulvshale og flere adskilte fund i Bekkasinmosen (begge på Møn). Det forventes, at Sump-Hullæbe fortsat findes på flere af disse lokaliteter, samt at der findes yderligere uopdagede bestande, fx i Sorteholm (syd for Ræveholms Mose ved Jungshoved Nor) eller i Barmosen ved Vordingborg.

Udbredelse i landet: findes som sjælden på Øerne og Bornholm. I visse områder af Jylland, fx nordenfjords i Jylland, Thy og ved Mariager Fjord betegnes den som "pletvis udbredt" i AFD, hvor arten i alt er fundet i 123 ruder. Sump-Hullæbe er fredet i Danmark.

Forvaltning: orkidéen bør eftersøges på alle tidligere findesteder, dels for at fastslå om den fortsat findes, dels for at vurdere voksestedets tilstand og eventuelle plejebehov, (O,F?).

Sump-Hullæbe fra Busemarke Mose (Foto: CHB).

Sump-Nælde, NT

Økologi: vokser på våd, overvejende næringsrig bund. I kommunen overvejende i vådområder i skov, i ellesump eller i rørskov. Blomstrer i juli-august.

Aktuel forekomst i kommunen: forekommer udelukkende på Knudshoved Odde på Sydsjælland, hvor der findes en række mere eller mindre sammenhængende bestande, hvoraf flere er set i 2017. Sump-Nælde er i 2014 set længere ude

på Odden. Det er en art, der sent er erkendt i Danmark, og arten kan være mere udbredt end antaget; også i Vordingborg Kommune.

Udbredelse i landet: udover nævnte fund er den p.t. kun fundet på Nekselø og Sejerø samt i Hydeskov på Lolland; i alt 6 AFD-ruder.

Forvaltning: ingen, idet arten vurderes fortsat at findes i udbredt i bestande på Knudshoved Odde.

© Biopix N. Sloth

Sværd-Skovlilje, EN

Økologi: vokser i kommunen på kalkrig, næringsfattig gammel løvskov og kystskrænter på kalk. Denne sjældne orkidé blomstrer i juni - juli.

Aktuel forekomst i kommunen: den er alene angivet fra Sjælland - Oreby Skov (tre små bestande), Teglstrup Skov og Ambjerg Skov samt Vintersbølle Skov ved Vordingborg. Seneste fund er fem blomstrende planter i 2009 fra

Teglstrup Skov, hvor en stor bestand af arten i 1998 blev nyopdaget.

Udbredelse i landet: den findes fåtalligt på Syd- og Midtsjælland; i øvrigt stort set manglende fra resten af landet. I AFD er den fundet i 13 ruder. Sværd-Skovlilje er vurderet som moderat truet på den danske rødliste, EN, og er desuden fredet.

Forvaltning: bør absolut eftersøges på sine tidligere kendte voksesteder. Endvidere bør der ske en vurdering af levestederne med hensyn til, om de er plejekrævende, (O, F?).

© Biopix JOM

Svømmende Sumpskærm, VU

Økologi: denne spæde skærmpolte vokser i næringsfattige, rentvandede oftest relativt sure vandhuller eller lavninger på strandoverdrev. Den blomstrer i maj - juni og kan danne påfaldende hvide bevoksninger i mindre vandhuller, hvor den kan dække hele vandspejlet.

Aktuel forekomst i kommunen: findes udelukkende på Knudshoved Odde (Sjælland) og på Heden og Fællesfolden (begge Ulsvhale, Møn).

På Fællesfolden er den ikke set de seneste 10 år.

Udbredelse i landet: endnu ret almindelig i Syd-, Vest- og Nordjylland, i øvrigt meget sjælden og udpræget kystbunden i resten af landet. I AFD er den fundet på 190 lokaliteter fordelt på 118 ruder.

Forvaltning: Svømmende Sumpskærm bør eftersøges i Fællesfolden, (O).

© Biopix JCS

Søpryd, VU

Økologi: vokser på vanddækket, oftest svagt sur bund i typisk søer eller oversvømmede moser. Søpryd blomstrer almindeligvis i juni.

Aktuel forekomst i kommunen: har samme udbredelse som foregående art - Knudshoved Odde (Sjælland) og Ulvshale (Møn). På Odden er den set i det yderste vandhul i 2004, mens den på Ulvshale er set i vandhuller i Fællesfolden; senest i 2017.

Udbredelse i landet: spredt og sjælden i hele landet, langt overvejende kystbunden forekommende. I AFD fundet i 37 ruder.

Forvaltning: bør absolut eftersøges på Knudshoved Odde, (O).

© Biopix JCS

Tangurt, NT

Økologi: udtørrende bund på strandenge, saltpander, tangopskylsbælter mm. Den blomstrer i august - september, men kendes langt hen på sæsonen med sine karakteristiske snoede blomsterstande.

Aktuel forekomst i kommunen: findes talrigt på Hyltemade på Svinø Sydstrand. I 2012 er der nyfundet en bestand ved Vollerup Græsgange på Vestmøn i statens NOVANA-overvågning.

Udbredelse i landet: arten har sin hovedudbredelse i det Sydfynske Øhav og Lolland-Falsters kyster. Findes derudover meget spredt, fx i Vadehavet og ved Limfjorden. Den er i AFD fundet i 43 ruder.

Den er på den danske gulliste fra 1997 udpeget som national ansvarsart.

Forvaltning: ingen, idet bestande og voksesteder vurderes at være i gunstig tilstand.

Tangurt med sin snoede stængel. Voksestedet er typisk udtørrende saltpander på strandenge (Foto: EP).

Tarmvrid-Røn, LC

Økologi: vokser i tør, overvejende næringsfattig bund i kystnær skov.

Aktuel forekomst i kommunen: findes i kommunen på Ulvshale (Møn), hvor den i AFD er fundet i to ruder. Desuden er arten ligeledes i AFD fundet i Klinteskoven.

Udbredelse i landet: udover på Glænø på Sydvestsjælland findes Tarmvrid-Røn kun på

Bornholm. I AFD er den fundet i 10 ruder. Arten er rødlistet i Danmark som næsten truet, NT.

Forvaltning: den forventes ikke at være truet på sine voksesteder, men det bør fastslås, hvor arten findes, (O).

Tarmvrid-Røn fra Ulvshale (Foto: CHB)

Trindstænglet Star, NT

Økologi: vokser i kommunen på mineralrig (kalkrig) bund i rigkær og vældpræget tagrørssump.

Aktuel forekomst i kommunen: Staren har to voksesteder i kommunen - i den artsrige tagrørssump ved Even vest for Præstø, hvor den vokser i en meget stor bestand sammen med Mygblomst, Sump-Hullæbe, Leverurt, Eng-Troldurt mm. og i det artsrige rigkær Busemarke Mose på Sydøstmøn. Her er bestanden

ganske lille. Trindstænglet Star bør desuden kunne findes i Ræveholms Mose og Sorteholms Mose ved Jungshoved Nor. Arten kan i øvrigt være overset i kommunen.

Det skal bemærkes, at arten ikke er angivet fra kommunen i den amtets regionale rødliste; endsize nævnt i rødlisten.

Udbredelse i landet: findes spredt, men i det meste af Jylland og sjældent i resten af landet. Den er i alt fundet i 175 ruder. I AFD angives, at arten er gået signifikant tilbage i Østdanmark.

Forvaltning: ingen, men kunne eftersøges i Ræveholms Mose og Sorteholm Mose, (O?).

© Biopix JCS

Tykbladet Fladstjerne, DD

Økologi: denne ret uanseelige Fladstjerne vokser på ret våd bund i den ferske del af strandenge eller strandrørsumpe. Arten blomstrer i juni.

Aktuel forekomst i kommunen: den er i AFD i 1998 registreret på Ulvshale, som det eneste sted i kommunen. Men Tykbladet Fladstjerne kan dog være overset i kommunen.

Udbredelse i landet: forekommer meget spredt i Øst- og Nordjylland. Forekommer hyppigst omkring Roskilde Fjord, hvor fund i 7 ud af totalt 25 AFD-ruder er beliggende.

Tykbladet Fladstjerne er vurderet som sårbar, VU, på den danske rødliste.

Forvaltning: ingen, men en art, som botanikere bør være opmærksom på.

© Biopix JCS

Tætblomstret Hindebæger, LC

Økologi: vokser på strandenge, strandsump, strandoverdrev, nedre del af havdiger mm. Blomstrer i juli og august.

Aktuel forekomst i kommunen: Tætblomstret Hindebæger er i 2017 set i udbredte bestande på Hyltemade (Svinø Sydstrand) samt på Avnø. Desuden findes den ved Bønvingård på den nordlige del af Svinø, hvor den senest er set i 2011. Arten burde kunne forekomme på andre

udstrakte strandengsområder i kommunen.

Udbredelse i landet: der findes fire udbredelsesområder, hvor arten lokalt forekommer som almindelig - Vadehavet, Kattegatskysten nord for Djursland, Læsø og et større område i Sydøst-danmark, som inkluderer Sydfyn, Langeland, Lolland, Falster og Sydvestsjælland.

Forvaltning: intet akut forvaltningsbehov, da voksestederne afgræsses. Fortsat forekomst på den nordlige del af Svinø bør fastslås, (O).

Tætblomstret Hindebæger fra Hyltemade (Foto: CHB)

Vandportulak, NT

Økologi: udtørrende, næringsfattig og overvejende sur bund ved bredder af vandhuller, kreaturoptrampet våd bund og klit-lavninger. En ret uanseelig plante, der blomstrer det meste af sommeren.

Aktuel forekomst i kommunen: der foreligger kun angivelser fra Knudshoved Odde, hvor den er angivet fra to forskellige vandhuller i 2014 og 2017. Endvidere er der en ældre angivelse fra et

nærliggende vandhul. Vandportulak bør kunne findes på Ulvshale på Møn, der rummer flere potentielle voksesteder.

Udbredelse i landet: spredt, men fåtalligt forekommende i landet. Sjælden på øerne. I alt er den i AFD fundet i 106 ruder

Forvaltning: bør eftersøges på Ulvshale og yderligere på Knudshoved Odde, (O).

© Biopix JCS

Vibefedt, VU

Økologi: en lille kødædende plante med bladene i roset ved jorden. Vibefedt er derfor afhængig af afgræsning eller høslæt eller meget åbent vegetationsdække. Den vokser på næringsfattig bund, der kan være sur eller kalkholdig i typisk rigkær, væld, overdrev med trykvand eller klitlavninger. Blomstringstiden er maj-juni, men arten kan findes hele vækstsæsonen i kraft af sine bleggrønne rosetter af "fedtede" blade.

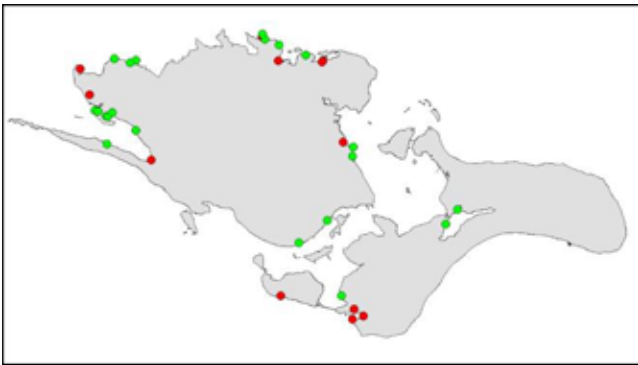
Aktuel forekomst i kommunen: arten findes i Jydelejefaldet, hvor den vokser i vældet i bunden af faldet (senest set i 2016). Muligvis findes den også på åbne kridtflader i den øvre del af faldet på samme type af voksested som Pukkellæbe. Der findes fra 1982 desuden en angivelse fra en lokalitet vest for Langebjergvej. Det er muligt, at Vibefedt er overset i et eller flere af kommunens gode rigkær - Busemarke Mose, Ræveholms Mose, Sorteholm eller Even.

Udbredelse i landet: Vibefedt er sjælden og forekommer fåtalligt og spredt i det meste af landet, men er meget afhængig af drift på hovedparten af sine lokaliteter. Den begunstiges især af afgræsning og optrædning. I AFD er arten fundet i 143 ruder.

Forvaltning: bestanden i Jydelejefaldet bør tilses. Ligeledes bør arten eftersøges primo juni i den øvre del af faldet samt på potentielle voksesteder i nævnte rigkær, især arealer, hvor der nyligt er plejet, eller hvor vegetations-dækket naturligt er lavt, (O).

Vibefedt klarer sig bedst i lav vegetation (Foto: EP).

Vild Selleri, LC

Økologi: våde del af strandenge og strandrørsumpe. Tåler dårligt afgræsning og står derfor tit langs grøfter, under hegn eller andre skærmede voksesteder. Vild Selleri blomstrer sent på sommeren, fra juli til hen i september.

Aktuel forekomst i kommunen: arten findes mange steder i kommunen; både med ældre og nyere angivelser. Bortset fra bestandene i Fanefjordsområdet på Sydvestmøn, på Bogø og ved "foden" af Knudshoved Odde er den genfundet ved eftersøgning på kommunens strandenge i 2016 og 2017. Samtlige ældre angivelser på Sjælland er fra kommunens § 3-registrering i 2008 og 2009 og der formodes, at mange af bestandene fortsat findes usete i tagrørssumpe - trods nylig eftersøgning.

Udbredelse i landet: Vild Selleri har som Strand-Siv en markant sydlig udbredelse i Danmark med hovedudbredelsen i det Sydfynske Øhav, Lolland, Falster, Møn og Sydsjælland. I AFD er den fundet i 58 ruder

Forvaltning: bør især eftersøges i de områder, hvor den ikke er genfundet ved seneste eftersøgning, (O).

Vild Selleri ved udløbet af Even Å (Foto: CHB).

Vår-Fladbælg, LC

Økologi: denne art gror typisk på middelfugtig muldbund i bøgeskov. Blomstrer allerede i maj og er ganske iøjnefaldende.

Aktuel forekomst i kommunen: Vår-Fladbælg vokser som det eneste sted i kommunen i Klinteskovene på Møn; angiveligt stedvist talrig.

Udbredelse i landet: arten ses hyppigst på Midt-sjælland og er ellers sjælden. Den er fundet i

blot 31 ruder i AFD, hvoraf de 14 er beliggende på Midt-sjælland.

Forvaltning: ingen

© Biopix, N. Sloth

Vår-Potentil, LC

Økologi: vokser på oftest kalkrig bund på kalkoverdrev, kystskrænter og grønklitter. Denne smukke potentil blomstrer allerede i april, og det er ofte i kraft af de gule blomster, at arten opdages.

Aktuel forekomst i kommunen: Vår-Potentil er talrig på Høvblege på Østmøn og er desuden i NOVANA fundet i Jydelejet og på Hårbølle Pynt (Sydvestmøn) i 2011. Yderligere er den ifølge

amtets rødliste i 1994 fundet på strandvold på Nordfeldt Strand. Der vurderes at være yderligere egnede voksesteder på sydkysten af Møn.

Udbredelse i landet: udover Møn er arten mest talrig langs Nordvestsjælland's kyster og i Nordvestjylland samt Nordbornholm, derudover meget sjælden. Den er i AFD fundet i 59 ruder på i alt 112 lokaliteter

Forvaltning: Vår-Potentil bør eftersøges på Nordfeldt Strand, (O).

Vår-Potentil fra Høvblege (Foto: AJ).

Vår-Ærenpris, DD

Økologi: næringsfattig tør, mere eller mindre sur bund på overdrev, vejskrænter og gravhøje. Ærenprisen blomstrer tidligt; i april - maj.

Aktuel forekomst i kommunen: arten har to små bestande på Mandemarke Bakker og i Jydelejet, der ikke er set de seneste godt 10 år.

Udbredelse i landet: Vår-Ærenpris er sjælden i Midtjylland og Himmerland, i øvrigt meget

sjælden i Danmark. I AFD er den fundet i 38 ruder og er på den danske rødliste vurderet til sårbar, VU.

Forvaltning: den bør eftersøges på sine to voksesteder i kommunen, (O).

© Biopix JCS

5. REFERENCER

Gravesen, Palle 1979:

Foreløbig Oversigt over botaniske lokaliteter.
1. Sjælland. Fredningsstyrelsen 1979.

Hansen, Keld (red.) 2005:

Dansk Feltflora. Gyldendal, København.

Hartvig, P. 2015:

Atlas Flora Danica. Gyldendal, København.

Hartvig, P., Leth, P., Nielsen, H. & Plöger, E. 1992:

Atlas Flora Danica. Taxonliste. - Dansk Botanisk Forening og Københavns Universitet. København.

Plöger, E & Asbjerg, G. 2007:

Overvågning af Ansvarsarter (karplanter) i 2005 – 2006 i Storstrøms Amt. AGLAJA 2007.

Storstrøms Amt 2006:

Rødlistede planter i Storstrøms Amt 2006. En Revision af Rødlistede planter 1999. Storstrøms Amt 2006.

Storstrøms Amt 2000:

Rødlistede planter i Storstrøms Amt 1999. Storstrøms Amt, Natur- og plankontoret 2000.

Storstrøms Amt 1992: Bevaringsplan for Overdrev i Storstrøms Amt. Storstrøms Amt, Landskabskontoret 1992.

Storstrøms Amt 1990:

Bevaringsplan for Ekstremrigkær i Storstrøms Amt. Storstrøms Amt, Landskabskontoret 1990.

Stoltze, M. og Pihl, S. (red.) 1998:

Gulliste 1997 over planter og dyr i Danmark. Miljø- og Energiministeriet, Danmarks Miljøundersøgelser og Skov- og Naturstyrelsen.

Vordingborg Kommune 2017:

Eftersøgning af rødlistede arter i 2016-2017. AGLAJA (upubl).

Internet-referencer:

FugleogNatur.dk.

<https://www.fugleognatur.dk/>

GBIF. Global Biodiversity Information Facility.

<https://www.gbif.org/>

Naturdata - Danmarks Miljøportal.

<http://naturdata.miljoportal.dk/>

Aarhus Universitet: Den danske rødliste.

<http://bios.au.dk/videnudveksling/til-jagt-og-vildtinteresserede/redlistframe/> GBIF

BILAG 1. SKI-LISTE

Arter markeret med grøn baggrund er regionale ansvarsarter og/eller arter af særlig regional interesse i Storstrøms Amts rødliste fra 2006.

Art	Rødlitestatus		
	Vordingborg Kommune 2018	Nationalt 2010	Storstrøms Amt 2006
Ager-Kohvede	LC	LC	X (A)
Almindelig Månerude	NT	LC	X
Bakke-Gøgelilje	NT	NT	X
Bakke-Stilkaks	VU	LC	Ex
Bjerg-Perikon	LC	LC	SRI
Blåtoppet Kohvede	VU	VU	VU
Bredbladet Kæruld	VU	NT	Ex
Drue-Gåsefod	LC	LC	SRI
Dyndurt	CR	EN	V
Enblomstret Fladbælg	LC	VU	E
Eng-Byg	NT	LC	SRI
Eng-Ensian	VU	LC	V (A)
Eng-Guldstjerne	VU	LC	X (A)
Eng-Hejre	NT	VU	V
Eng-Klaseskærm	LC	LC	SRI
Eng-Troidurt	NT	LC	V
Festgræs	LC	LC	SRI
Finger-Lærkespore	VU	LC	R(A)
Finger-Star	LC	LC	SRI
Horndrager	NT	VU	R(A)
Hvas Avneknippe	LC	LC	SRI
Hvidgul Skovlilje	NT	NT	R(A)
Høst-Star	DD	LC	ej med
Hårfin Vandaks	VU	EN	E
Kantet Kohvede	VU	VU	VU
Kegle-Limurt	LC	NA	ej med
Knopnelleke	VU	LC	V
Knælæbe	CR	CR	E
Kongebregne	VU	LC	NT
Koralrod	VU	NT	SRI
Kost-Nelleke	VU	VU	E
Kær-Fladbælg	NT	LC	V
Kær-Fnokurt	NT	LC	R (A)

Art	Rødlistestatus		
	Vordingborg Kommune 2018	Nationalt 2010	Storstrøms Amt 2006
Lancet-Skeblad	DD	NT	ej med
Langbladet Bakketidsel	NT	NE	R(A)
Langklaset Vikke	LC	LC	SRI
Langstakket Væselhale	VU	VU	ej med
Leverurt	NT	LC	R
Liden Guldstjerne	DD	LC	SRI
Liden Sneglebælg	VU	NT	R
Liden Steffensurt	DD	NT	SRI
Liden Vandarve	DD	LC	SRI
Liggende Potentil	DD	LC	SRI
Loppe-Star	VU	LC	SRI
Lyng-Silke	DD	VU	E
Løgurt	VU	LC	R(A)
Mangeblomstret Ranunkel	NT	VU	ej med
Mose-Troldurt	VU	LC	SRI
Mygblomst	CR	EN	E
Nikkende Flitteraks	NT	LC	ej med
Nikkende Hullæbe	NT	LC	SRI
Nordlig Lund-Fladstjerne	DD	LC	SRI
Plettet Gøgeurt	DD	LC	SRI
Plettet Kongepen	VU	VU	ej med
Priklæbet Gøgeurt	NT	EN	ej med
Pukkellæbe	EN	EN	V
Rank Frøstjerne	DD	LC	SRI
Rank Hjørneklap	NT	NT	R(A)
Rundbladet Soldug	LC	LC	SRI
Ræve-Star	NT	LC	R
Rød Hullæbe	NT	VU	R(A)
Rød Skovlilje	VU	EN	R(A)
Salep-Gøgeurt	EN	LC	VU
Samel	LC	LC	SRI
Sandkarse	LC	LC	R(A)
Sand-Rottehale	LC	LC	ej med
Seksradet Stenurt	VU	EN	E(A)
Skov-Rørhvene	VU	LC	ej med
Skov-Vikke	NT	LC	ej med
Slank Blærerod	DD	LC	SRI
Smalbladet Hareøre	NT	LC	SRI

Art	Rødlistestatus		
	Vordingborg Kommune 2018	Nationalt 2010	Storstrøms Amt 2006
Snylterod	NT	LC	ej med
Soløje-Alant	LC	LC	SRI
Sort Fladbælg	NT	LC	SRI
Sort Rævehale	CR	NT	R(A)
Spidshale	NT	LC	R
Stilket Kilebæger	NT	LC	SRI
Stor Frytle	DD	LC	SRI
Stor Gøgeurt	LC	NT	R(A)
Storblomstret Hullæbe	NT	VU	V(A)
Strandbo	VU	NT	EX
Strand-Krageklo	LC	LC	SRI
Strand-Loppeurt	LC	LC	X
Strand-Mandstro	LC	LC	SRI
Strand-Nellike	LC	LC	SRI
Strand-Rødtop	VU	LC	X(A)
Strand-Siv	LC	LC	SRI
Strand-Stenkløver	NT	LC	SRI
Sump-Hullæbe	NT	LC	SRI
Sump-Nælde	NT	LC	R(A)
Sværd-Skovlilje	EN	EN	V(A)
Svømmende Sumpskærm	VU	LC	R
Søpryd	VU	LC	R
Tangurt	NT	LC	R(A)
Tarmvrid-Røn	LC	NT	R
Trindstænglet Star	NT	LC	ej med
Tykbladet Fladstjerne	DD	VU	ej med
Tæt blomstret Hindebæger	LC	LC	SRI
Vandportulak	NT	LC	R
Vibefedt	VU	LC	V
Vild Selleri	LC	LC	X(A)
Vår-Fladbælg	LC	LC	SRI
Vår-Potentil	LC	LC	SRI
Vår-Ærenpris	DD	VU	E

Vordingborg Kommune
Postboks 200
Østergårdstræde 1A
4772 Langebæk
tlf. 55 36 36 36

ISBN 978-87-970088-3-6